

Štev. 20.

Leto 1.

Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, Karla Marksa trg 2 (prej Turjaški
trg), kamor naj se tudi pošiljajo rokopiši.**Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpin in organizirajte se vsi v USŽJ**

Dva jubileja.

Petindvajsetletnica internacionalnega strokovnega gibanja (1901—1926).
— Obletnica »Zedinjenja strokovnih organizacij« v Jugoslaviji in »Zedinjenja železničarskih strokovnih organizacij«. — 10.—17. oktobra agitacijski teden.

V avgustu 1901, torej pred 25. leti, se je vršil kongres skandinavskih razrednih strokovnih organizacij. Sedem držav se je udeležilo tega kongresa in med temi tudi zastopniki strokovnih zvez Nemčije, Belgije in Anglije. Na tem kongresu se je sklenilo, da ustanove strokovne organizacije raznih držav eno strokovno internacionalno.

Tako ustanovljeni strokovni internacionali se je priključilo 2 milijona 300.000 članov. Drugi kongres 1. 1902 v Stuttgartu je določil prve konkretne internacionalne delovne smernice: medsebojno podporo v stvarkah, medsebojne informacije o socialno-politični zakonodaji in upostavitve stalne internacionalne centrale. Strokovna internacionala je iz 2.300.000 članov narasla na 17 milijonov članov. Svetovna vojna je prekinila redno delovanje internacionala. Večina članov je morala v vojsko. Poleg tega so zapadli nemški strokovničarji v nacionalni šovinizem in patriotizem. Toda po vojni se je internacionala oživela in silno povečala. Ljudje, ki so se vračali razočarani in nezadovoljni iz strelskih jarkov, so se trumoma vpisovali v delavske razredne strokovne organizacije. Internacionali se je priključila tudi ameriška strokovna zveza pod vodstvom že umrlega Gompersa. Ko pa je internacionala nedvomno izjavila, da stoji na stališču neizprosne razredne boje in da je njen končni cilj ne samo zvišanje plač, temveč odprava meznega sistema sploh in vpostavitve pravičnejšega družabnega reda, je Gompersova reformistična zveza izstopila iz internacionala.

Ob času razkola politične internacionala je Edo Fimmen znal s svojim ognjenim temperamentom obvarovati v glavnem strokovno internacionalo pred težkim razkolom, ki je nastopil povsod na političnem polju in vsled nerazumevanja voditeljev, kaj je politična in kaj strokovna organizacija, vlekel s seboj tudi razkole v strokovnih organizacijah.

V času razkola v politični internacionali je strokovna internacionala organizirala velike mednarodne politične akcije: bojkot proti Horthyjevi Madžarski, preprečitev transporta municije v Poljsko med vojno s Sovjetsko Rusijo, pomoč po vojni prizadetim narodom. Ko se je mednarodno politično gibanje proletariata zopet okrepilo, je strokovna internacionala prepustila politične funkcije internacionalnemu političnemu pokretu.

Pa tudi internacionalne gospodarske bitke, ki jih mora bojevati strokovna internacionala, niso nič manj važne od političnih. Da omenimo le internacionalni boj za osemurni delovnik, za odpravo nočnega dela v pekarnah, proti brezposelnosti, proti fašistovskemu in žoltemu sindikalizmu, podpora generalne stavke na Danskem, Angleškem.

Kapitalizem se ne združuje več le nacionalno, temveč že se ustvarjajo internacionalni kapitalistični trusti. Internacionalni kapital hoče vsemu svetu diktirati svoje pogoje. Še celo organizacija hišnih posestnikov je organizirana internacionalno, da tako lažje izkorišča najemnike. Zato tudi mora biti delo organizirano internacionalno, da se organizirajo konkretno boji na interna-

cionalni podlagi. Strokovna bojna fronta ne sega več od Prevalj pa do Siska, nego od najskrajnejšega kraja v Skandinaviji pa do zadnjega otoka v Tihem oceanu si stojita nasproti Delo in Kapital, dva razreda.

Internationalno strokovno gibanje se mora danes boriti z neverjetnimi težkočami: gospodarska kriza in brezposelnost neugodno vplivata na strokovne zveze po vseh deželah. Tem težkočam bo delavstvo kos le tedaj, ako se vpostavi eden epoten strokovni delavski pokret. In tukaj moramo povedati resno besedo:

Kdor v Jugoslaviji navaja delavce na izstop iz Strokovne komisije, ki je del strokovne internacionala, ruši enotnost strokovnih organizacij, igra izdajalsko vlogo. Kdor pod krinko »enotnosti« ustanavlja izven strokovnih organizacij nekeke posebne odbore in poziva delavce, naj vodijo sodisciplinirano in razbijaško opozicijo v Strokovni komisiji (ne uvaževanje sklepov kongresov, konferenc, sej central in podobno) ta razbija internacionalno fronto proletariata. In tak bodi proklet in ožigosan kot izdajalec.

Anglo-ruski komite deluje na to, da se združita obe strokovni internacionali (Amsterdamska in Rdeča) v eno in dogodki kažejo, da bomo kmalu vsi člani ene mednarodne strokovne zveze. Mi, v vsaki podružnici, v vsaki centrali, delajmo na to, da bo v nacionalnem smislu ostal strokovni pokret enoten in močan in s tem delamo indirektno na ustvaritev enotnega internacionalnega strokovnega pokreta.

V znamenju težkega boja proti kapitalizmu, v znamenju zbiranja duševnih in ročnih delavcev vseh držav, praznuje ta mesec strokovna internacionala svojo 25letnico. Nihče od mož, ki so stali pred 25. leti ob rojstvu internacionala, ni mislil, da bo v tako kratkem času postala sila sedemnajst milijonov organiziranih delavcev.

Istočasno pa je obletnica strokovnega zedinjenja organizacij v Jugoslaviji in mi železničarji še posebej slavimo obletnico našega zedinjenja.

Težke so bile borbe, razgovori, konference, projekti. Veliko je bilo nerazumevanja, bojazni, pomislekov. Ali zdrav razum in nujnost je gnala naprej, da se združi vsled razkola tepeni proletariata v enotno silo. Oni, ki so imeli gotove cilje, so delali proti. Samo iskreni borci za boljšo proletarsko bodočnost so ostali zvesti in trdni. Nič ni pomagalo tudi psovane, govoričenje o komedijah, proletariata Jugoslavije se je združil. Res je, da ne popolnoma. A ne po krivdi onih mož, ki so mislili iskreno, nego po krivdi onih, ki so se bali zedinjenja. Tipografi so v zadnjem času odskočili, dasi so baš oni predložili projekt statuta, po katerem bi se naj zedinjenje izvršilo in se je po njem tudi izvršilo. Ali kdor pozna, kdo je tipografska organizacija in kakšno vlogo igra v razrednem boju, se temu ne bo čudil. Takšne in podobne zapreke so se stavile na pot konsolidaciji razdrapanega strokovnega pokreta.

Ali kljub vsemu smo danes, ob obletnici našega zedinjenja, lahko zadovoljni. In mi železničarji še posebno. Naša armada je narasla čez

5000 članov in ustanavljajo se nove podružnice. Pred vrati Beograda smo. Vkljub vsemu. Eno leto dela, eno leto uspeha. Kdor je mislil, da mora pasti hrast z enim zamahom, ni mož dejanj, nego brbranja. Kdor je pričakoval, da mora v enem letu biti popravljeno vse to, kar je uničilo pet let, je neresen in neiskren.

Zato pa vneto na delo v drugem letu. Svoj jubilej proslavljamo skupno s Strokovno komisijo. Pripravimo se na to proslavo. Od 10. do 17. oktobra je agitacijski teden. Vsak član se naj sam pri sebi zaveže, da v tem tednu pridobi enega novega člana. In naše organizacije se z enim zamahom podvoje. Akcija za volitev delavskih zaupnikov bo mnogo lažja. Naj bo v vsaki postaji

organizacija »Ujedinjenega Saveza Železničarjev«.

Ta agitacijski teden naj bo tudi teden solidarnosti. Idite in pomagajte v vsaki delavnici, v vsaki tovarni, rudniku, povsod, kjer so delavci, organizirati. Sklicujte sestanke, shode, poročajte...

Naprej, sodrugi, med one, ki čakajo na vašo besedo. Njih mesto je med nami. Idite in privedite jih v krog združene, organizirane proletarske zajednice.

Mir med nami proletarci — vojna kapitalizmu!

Naj živi Ujedinjena Delavska Strokovna zveza Jugoslavije!

Naj živi Ujedinjeni Savez Železničarjev Jugoslavije!

Naprej v neizprosni razredni boji!

Kriza v rudarski industriji in boj rudarjev

Rudarji, plačajte stroške pravde. — Kako je, kjer ni organizacije.

»Premog je v privatnih rudnikih predrag, ne kupim ga več.«

Rekel je prometni minister in dobave za državo so bile ustavljene.

»Ni odjemalcev, ustavim delo,« je rekla Trboveljska premogokopna družba in ustavila mezde rudarjem.

In bilo jih je 8000, ki so bili naenkrat brez kruha.

Takšna je igra v sistemu današnje družbe. Tako izgleda razredni boj dejansko. Oglejte si ga, ki še vedno nečete vedeti, da to ni samo politično geslo.

Kupec in prodajalec sta se sprla, pravi producent — rudarji, so pa plačali pravdne stroške.

Pa je rekel minister prometa:

»15 odstotkov znižajte cene, pa vzamem premog.«

Trboveljska se je obotavljala, ponujala 10 odstotkov, a minister je bil trd. In se je udala. Saj ni nič hudega, če se uda. Škode ne bo trpela.

In je rekla, kakor žid:

»No, naj bo — 15 odstotkov.«

»Udarimol«

Pa so udarili v dlan in kupčija je bila sklenjena.

»Račun?«

»Ah kaj, račun,« je rekla Trboveljska. »Oni tam,« in pokazala je na rudarje, »ga bodo že plačali. Dobri plačniki so.«

»Pa dobro, dobro,« je zadovoljno pomencal roke Kapital.

Tedaj se je obrnila Trboveljska k onim, ki so gladovili in rekla glumeč prijateljico delavstva:

»Hvala bogu... za vas sem se borila, ponižala sem se, samo da boste jedli. Idite delat... Ali, uslugo za uslugo... Nekoliko več, nego 8 ur

pa bo trebalo potegniti, da ne bo škode. Saj vidite! 15 odstotkov so mi odtrgli.«

Rudarji so osupli.

»Ni mogoče. Dovolj imate dobička. Kaj je vam 15 odstotkov. Kapljica, ki je ni videti. Nam pa je zvišanje delovnega časa pogibel. Izmozgani smo!«

Ali tedaj je Trboveljska namršila obrvi, pogledala strogo:

»Kaj? Upirate se?... Dobro, dobro... Kdor ni zadovoljen, naj pride po knjižico. Poglej jih no, nehvaležneže?! Za vas smo se trudili, vi pa tako? Kdo pa ste prav za prav? Kaj pa predstavljate prav za prav? Ali niste najemniki in mi govorimo, da vi ubogate?«

Tako se je končala ta velika komedija, ki je rudarje zaslužila še bolj.

Javnost, ki ne zna računati, (ali noče?!), pravi, da dobi sedaj država cenejši premog. Ali ta popust mora izravnati in plačati delavec - rudar. Družba ostane pri svojem dobičku, ona ne zgubi ničesar. S to igro se je napovedala vojna proti 8 urnemu delovniku, proti zakonu o zaščiti delavcev, kratko: to je nov pohod kapitalistov proti socialnim pridobitvam delavskega razreda.

In ta udar je nanešen tam, kjer je kapitalizem čutil najmanj odporne sile, to je pri rudarjih. Ker jim manjka organizacije, so se mirno lotili tega dela in kakor se vidi — mirno uspehi.

Krivda? Kje je krivda?

Karl Marks pravi: Osvoboditev delavstva je v rokah delavstva samega.

Kje ste rudarji, da vas ni videti?

Tri konference.

(Delavska konferenca 29. avgusta t. l.; konferenca kmetnikov in premikačev 12. septembra t. l.; konferenca vlakospremnega osebja 19. septembra t. l.)

»Ujedinjeni Savez železničarjev Jugoslavije« je tekom tega meseca imel tri konference. Vse tri velevažnega pomena in značaja za okrepitev in utrditev organizacije. Reakcija, ki je zadnje tedne tako hudo pritiskala na železničarje in na vse delavstvo, je vzbudila v železničarjih toliko odporne sile, da lahko rečemo, da se ne bo kar tako reduciralo, zniževalo plač, kršil osemurni delavnik, kakor si to kapitalisti mislijo in predstavljajo.

Izvozna sezona je pred durmi. In da bi izcedili čim večji dobiček z čim manjšimi stroški, so izdali tako nečuvno okrožnico, da je prosto škandal. V zadnji številki smo jo priobčili. Torej za profit naj bo železničar na razpolago in to brez vsake nagrade (razen visokih in pogostih kazni za vsako malenkost) noč in dan, v času počitka in celo v času, ko zavziva svoj skromni kruhek.

Poleg tega pa se je še pojavila okrožnica, ki ukazuje, da izmučen železničar, ako se vozi dvorni vlak mimo, ves čas stoji »mirno« (Habtacht) in mu predpisuje, kako se

ima obnašati. Torej olike se uči stare, odrasle ljudi. Nikjer in nikdar se še pa ni pojavila okrožnica, ki bi odredila, da se ima železničarjem plačati za prekomerno delo toliko in toliko, ki bi zabičevala, da se mora spoštovati osemurnik in da se mora z uslužbenci in delavci postopati kot z ljudmi. Nego vedno in povsod: Samo delaj, garaj, vleči, trpi, ubogaj, spoštuj, pozdravljaj, plačaj kazni, marš na cesto... itd.

In ni čuda, da je vse to vzbudilo še večjo aktivnost med železničarji.

Prva konferenca se je vršila 29. avgusta 1926.

Bila je to delavska konferenca in navzoča sta bila 102 delegata iz cele države. Predsedoval je s. Koren iz Zagreba, podpredsednik je bil s. Klinec iz Siska, zapisničar pa s. Krajnik iz Maribora. Dnevni red je bil: 1. Delavski položaj; 2. Naše intervencije; 3. Pravilniki, premije, obleke; 4. Naši ukrepi.

Poročilo k 1. točki je bilo izčrpno. Referent je govoril najprej o urnih plačah, ki

so jih nekateri smatrali kot uspeh. V resnici pa je bil to poraz, kar se vidi sedaj; ker z urnimi plačami so bili delavci izročeni na milost in nemilost delodajalca. Zboljšanja plač ni bilo, nego poslabšanje na celi črti.

Obljube ministrov, med njimi Sušnika, da se naj »Pravilnik« naredi. Moral bi se že, a to, kar bi se moralo, se ni izvršilo, kakor toliko obljub. Na anketi za »Pravilnik« so bile vse organizacije. Naša je bila takrat še slaba. A nekatere organizacije pa niso vzele stvar za resno.

Vzele so se legitimacije, t. j. vozne ugodnosti provizioniranemu delavstvu.

Provizijski sklad se sabotira. Minister Janković je izdal pri podražiti juž. žel. velik letak, kjer je obljubljal vse, a dobili smo le udarec za udarec. Starostno zavarovanje je bilo ukinjeno. Naše intervencije so hodile od Poncija do Pilata in po enem celem letu truda in boja smo ljubljansko direkcijo pripravili, da je uvedla starostno zavarovanje po takozvanem S. T. B. sistemu. Ali sedaj se to sabotirajo po postajah razni načelniki in moramo za vsako stvar nastopati in intervenirati. Vsi, ki se čutijo »višje«, ovirajo odredbe direkcije.

Na Hrvaškem pa vlada v tem popolni nered. Načelniki nečesto tam ničesar slišati o tem, in to vse se dela zato, da lahko delajo z delavci, kar hočejo. Samo nekatere se je sedaj začelo sprejemati v provizijski fond, ki pa se zavlačuje. Tako se vleče taka prošnja do 6 in več mesecev.

Govori o povrnitvi davka za delavsko osebo. Ko se jim pa je povrnilo, je Beograd takoj rekel, da mora tudi delavec plačevati davek in je takoj dal v finančni zakon davek za ročno delo.

Bolniška blagajna. Tu pa drugod nismo uspeli zato, ker so gotovi ljudje imeli svoje politične cilje in niso hoteli, da bi vzeli v svoje roke bolniško blagajno. Samo Slovenija je šla preko vseh intrig. Ker je sedaj »zveza« gospodar v bolniški blagajni v centrali, vsako do vidi, kako gre in kaj se dela v korist železničarjev.

Na skupščini v Beogradu so bili gotovi delegati le glasovna mašina. Sklenilo se je sicer, da se skliče izredna skupščina, da se sprejme nov pravilnik za bolniško blagajno. Ali minister je ta sklep razveljavil, kar smo zvedeli šele sedaj. Gospodje od »Zveze« s 40 delegati niso in tudi ne centralna uprava bolniške blagajne, obvestili o tem železničarje. Treba samo 23 delegatov, da se skliče izredna skupščina, a do danes še ni sklicana. Sedaj smo jo zahtevali mi s 5 delegati. Bomo videli kako stališče zavzame »Zveza«.

S 1. aprilom se je obljubljalo zboljšanje na celi črti. Ali prišel je 1. april in kreditov ni bilo — pač pa redukcija. Za nove kanone in drugo je dovolj denarja, delavstvo se je pa črtalo iz služb. Če bi bilo pri nas brezposelnost zavarovanje, bi delavstvo tega tako ne občutilo. Ali denarja za to ni. Pač pa je, ki so ga sicer dali delavci, a leži v hipotekarni banki nad 7 milijonov čne ne več. Zato za nas redukcija ne sme ostati. Obrnili smo se na vse strani. Sedaj grozi še večja redukcija. Deloma smo prvo redukcijo zavrnili in so bili nekateri že reducirani sprejeti nazaj. Ali to so zvedeli gospodje pri direkcijah šele pred par dnevi, da je pomanjkanje kredita? Ko je bila še Narodna skupščina zbrana, niso o tem nič hoteli govoriti, kakor bi se je bali. Kje torej najti kredita? Kapitalisti Jugoslavije se ne puste obdavčiti. Delavstva se direktno več ne more, pa so rekli: Reducirajmo.

Ljubljanski direktor Knježević je bil v Beogradu po kredit. A vrnil se je — z obljubami in s 1. septembrom bo uprava postavljena pred vprašanje, vreči na cesto 2000 ljudi, ako do tega dne ne dobi efektivnih kreditov.

Zagnali smo krik, 29 shodov smo sklicali, intervencije in delegacije so bile poslani in v Beogradu so začeli razmišljati. In udarili so potem tam, kjer je bilo manje organizirano. To je po progovnih delavcih.

V kurilnicah se ni mogla izvršiti redukcija, ker je preveč polomljenih strojev, a mi stojimo pred izvozno sezono.

Čita se okrožnica Generalne direkcije br. 3512 od 20. julija 1926, ki ukazuje, naj se dela vse, da bo izvozna sezona šla brezhibno in naj se popravlja in dela. (Glej »U. Ž.« od 1. septembra).

(Medklici: Le vse iz države, nam ni treba jesti. Ugled države je vse, naš glad ni nič).

Vozov in strojev se naj popravi čim več. je število, da ne bo zastoj v izvozni sezoni. (Medklici: kako se plati, tako se radi). (Velike imamo plače, veliko bomo naredili).

Mi pa postavimo tem deset božjim (direkcijskim) zapovedim svoje delavske zapovedi. (Glej »U. Ž.« od 1. septembra 1926).

Zato treba iti na delo tudi še za organiziranje neorganiziranih. Niso je 5000 v Jugoslaviji. Torej vsak 12. železničar je organiziran v U. S. Ž. Sedaj treba iti od moža do moža in moramo narasti na 10.000 članov. Vi vsi delajte. Od 45 podružnic moramo priti do 80 in še več podružnic. Naj med nami zavladata bratska sloga. Vsak organiziran mora dobiti še po enega člana. In mi smo našo nalogo rešili.

Nacionalna org. (Zveza), ki je par dni pred redukcijo izdala letak, da redukcije ni, je pricapljala šele potem po naših shodih, ko je videla, da je že 600 ljudi na cesti ter sklicala shod.

Zato treba pustiti medsebojni preprič in očitke, da je nekdo reformist, komunist, klerikalec, demokrat itd. in da se vsi kot eden strnemo za borbo proti redukciji.

Resolucije naših shodov so šle v Beograd, na direkcije, Delavske zbornice, na našo vrhovno strok. instanco U. R. S. S. J., ki so od svoje strani podprle našo akcijo.

Vlada reducira tudi državnim uradnikom plače z izgovorom, da treba pomagati poplavljenecem. Poročila pa govore, da ni tako hudo, da bi se moralo zniževati plače državnim uslužbencem. Ali poseben fond potrebujejo, to je.

(Medklici: Za vojno. Za korupcijo).

V Sloveniji smo znižali število reduciranih sodrugov na 7. Za te smo uvedli nabiralno akcijo in imamo že zahvale teh revežev, katerim smo pomagali. Tudi takim smo pomagali, ki niso naši člani. Na pr. v Brezicah je na našo intervencijo sprejet nazaj neorganiziran član. V Ljubljani je tudi tak slučaj. Taki sicer potem pristopijo, ali to so takorekoč kupljeni člani — za kako dolgo? Bomo videli. Ali nam gre za to, nego da po možnosti pomagamo onim, ki so toliko nezavedni, da se boje vstopiti v razredno bojno organizacijo, v stiski se pa le obračajo na njo.

Poročila iz podružnic govore, da primanjkuje delavcev na progi. Neorganizirani so živi mrličji, zabavljajo samo in gledajo, če jim kdo kaj pridobi in je srečen, ako vidi, da še ni reducirani. Novi člani sicer vedno pristopajo, ali to je le kapljanje mesto da bi se vse organiziralo. Iti moramo na delo prav vsi, organizirajmo se vsi, ker pravice bomo dobili podarjenih ampak priborjenih.

Verifikacijski odbor daje poročilo o navzočih. Prisotni so: Maribor I, 21, Borovnica 5, Zagreb 2, Sisak, Velika Gorica, Leke-nik 5, Stična 2, Indija 1, Logatec 1, Nova Gradiška 1, Maribor II, 10, Zidanimost 4, Celje 2, Bjelovar 1, Grobelno 2, Brezno 1, Dravograd 1, Sevnica 1, Brežice 2, Jesenice 2, Zalog 7, Ptuj 4, Laško 1, Vuzenica 1, Bujbaki 1, Ljubljana 23. Skupaj 102 delegatov.

Ni pa smatrala potrebno poslati delegata podružnica Maribor III, Pragersko in Novomesto. Krško, Brežice in Sevnica so pa imele vojaško kontrolo in so poslane pozdrave.

Vnela se je nato živahna debata. Vsi govorniki so orisali položaj v svojem kraju in predlagali ukrepe. Govorilo je 22 govornikov, ne vštevši onih, ki so se oglašali s kratkimi besedami.

Sprejeta je bila soglasno resolucija:

»Državna konferenca delavskega osebja, održana v Ljubljani dne 29. avgusta 1926 nalaga po zaslišanju referatov in obširne diskusije centralni upravi U. S. Ž. J., da povede energično akcijo za:

1. uzakonjenje delavskega pravilnika po predhodni anketi delavskih zaupnikov;
2. izvolitev delavskih zaupnikov;
3. povrnitev ugrabljenih voznih ugodnosti delavstvu in provizionistom ter njihovim rodbinskim članom v isti izmeri kot nastavljenecem ter odpravo »objav« za potovanje;
4. enoten zakon o starostnem in nezgodnem zavarovanju, ki naj se čimprej uvede za vse delavstvo drž. železnice ter zajedno osiguranje miloščinarjev;
5. podelitev delovne obleke;
6. povrnitev ukinjene 20 odstotne doka-lade delavcem, ki vrše eksekutivno službo nastavljenecem;
7. takojšnjo ukinitve vseh z redukcijo zvezanih omejitev naših pravic kot ukinitve dopustov, prostih dni itd.;
8. redno izplačevanje čezurnega dela;
9. povračilo davka delavcem v direkci-jah izven mej Slovenije;
10. ureditev razmer v bolniškem fondu v vseh direkcijah ter sklicanje izredne glavne skupščine, ki naj sprejme nov, delavske pravice, zagaranirajoč pravilnik;
11. striktno izvajanje 8-urnega delav-nika;
12. povrnitev urnih post. delavcem po tržnih cenah in službeni starosti v Si-sku v smislu navedbe M. S., ki so bile ukinjene leta 1925 ter ukinitve 24-24 urne-ga turnusa in ureditev službe pri desin-fekciji, da bo odgovarjala higijenskim raz-logom;
13. ureditev vprašanja premij za pro-fesioniste in pom. delavce;
14. izplačilo difference na urne plače;
15. uvedbo voznih olajšav tudi za de-lavsko oseboje za inozemstvo v isti izmeri kot za nastavljenec ter podelitev voznih ugodnosti železničarjem, ki še nimajo na-šega državljanstva.

Državna konferenca delavskega osebja soglasno izjavlja, da bo centralno upravo v borbi za doseg navedenih zahtev z vsemi močmi podpirala.

Nato je predsednik zaključil to dobro uspešno in plodovito konferenco.

Taka je bila prva konferenca.

Druga konferenca je bila konferenca kretnikov in premikačev. Prišlo je 52 delegatov iz vseh podružnic, kjer so kretniki in premikači. Sevnica je poslala svoje pozdrave in predloge. Da niso mogli priti je vzrok, ker je postajenačelnik od 9.—11. ure napo-vedal za kretnike šolo, katere so se morali vsi udeležiti. Logatec se ni udeležil in se tu-di ni upravičil.

K referatu, ki ga je opisal ves položaj kretniškega in premikalnega osebja in želez-ničarstva sploh, so posegli v debato skoro vsi delegati. Povsod so se slišale stvari, ki bi se ne smele gojiti. Dopust, ki ga določa zakon, se ne daje. To je naravnost smešenje zakonodajnega foruma, ki donosa zakone, a jih kot nalašč nočejo spoštovati, ako se ti-čejo delavstva. Silijo jih pletiti travo na pro-gi, kakor da kretniki in premikači niso za drugo tu, kakor da plejejo progjo. Velike pri-tožbe so glede bolniške blagajne. Ali kaj, ko pa imajo centralno bolniško blagajno v rokah ljudje, ki je stanovsko v prid višjim

funkcionarjem, delavstvu pa ne da nič. 8-urni delavnik se sploh ne upošteva.

Nato so bili soglasno donešeni sledeči sklepi:

Drž. konferenca kretniškega in premi-kalnega osebja v Ljubljani dne 12. sep-tembra 1926 nalaga po zaslišanju referatov in obširne diskusije centralni upravi USZJ, da povede energično akcijo:

1. Da se čimprej spremeni pragmati-ka, kjer se ima poleg drugega odpraviti zahteva šolske kvalifikacije in naj bo me-rodatna strokovna izobrazba.
2. Da se krivica, ki se je zgodila pri prevredbi, popravi in da se blokvniki, nadkretniki, nadpremikači prevedejo v kategorijo 1., v katero spadajo in da se lampisti-profesionisti prevedejo v zva-ničnike I., neprofesionisti pa v II. katego-rijo.
3. Bivšim državnim železniškim premi-kačem se imajo všteti eksekutivna leta.
4. Da se reši zadeva premikalnih do-klad za celo državo; istotako tudi nočnih doklad in sporednih prinaldežnosti, ka-kor se je zahtevalo že na majske konfe-renci v Zidanem mostu.
5. Da se podeli službena obleka še pred zimo.
6. Takojšnjo ukinitve vseh, z redukcijo zvezanih omejitev naših pravic kot ukinitve dopustov, prostih dni etc.
7. Da se uvede personalna komisija, kakor je bila prej.
8. Striktno izvajanje 8-urnega delov-nika.
9. Povrnitev ukinjenih 20-odstotnih eksek. doklad nastavljenim, ki vrše eksekutivno službo.
10. Da se ukine travopletje kretnikov.
11. Nastavitev vseh, ki na sistemizi-ranih mestih stalno vrše službo nastav-ljenecem.
12. Izplačilo difference prevedbe.
13. Da se uredi in vodi stalež, kakor odgovorja dejanskemu položaju.

Državna konferenca kretnikov in pre-mikačev soglasno izjavlja, da bo centralno upravo v borbi za doseg navedenih zahtev z vsemi močmi podpirala.

Tretja konferenca vlakspremnega o-

sebjia je bila dne 19. septembra t. l. Polo-žaj, ki so ga orisali hrvaški vlakspremniki, je naravnost žalosten. Ni nobenih turnusov. Po 6-urnem odmoru mora že zopet v službo. Cele skupine iz Siska so uporab-ljali v Šibeniku, a zato niso plačali nobenih dijet. Isto je tudi po drugod. Neprestana služba brez počitkov. In to vse, ker ni orga-nizacije, tisto »žuto«, kar se pravi, da je baje organizacija, je le samo na papirju, da se »odtegne članarina, drugače pa o uspehih in o delovanju ni duha ne sluha. Zato pa se dela z železničarji hujše, kakor s sužnji. To je v Sloveniji nasproti Hrvatoma raj. In zakaj? Ker so slovenski vlakspremniki or-ganizirani v razredno bojno organizacijo in so zlomili ono, kar je bilo dekla upravi in kapitalistom.

S. Pogelšek iz Maribora opisuje, kako so bili železničarji po veliki večini organi-zirani pred vojno. In želi so uspeh za u-spehom. Sedaj pa, od časa, ko ni več moč-ne železničarske organizacije, so namesto uspehov same izgube. Vzeli so nam že vse, kar si nikdar nismo mislili, da je mogoče vzeti. Edina rešitev vsega železničarstva je, da organiziramo vsakega železničarja in ta-ko enotni izvojujemo vse to nazaj, kar so nam vzeli.

Sprejme se nato sledeča resolucija:

Državna konferenca vlakspremnega osebja, održana v Ljubljani dne 19. sep-tembra 1926 od delegatov iz cele države, nalaga po zaslišanju referatov in obširne diskusije centralni upravi USZJ, da po-vede energično akcijo za:

1. Da se takoj izplača razlika tako nastavljenemu osebju v smislu jasnih do-ločb zakona, kot tudi delavstvu za čas od 1. septembra 1925 do dneva prevedbe na urne plače.
2. Da se čimprej pristopi k redakciji novega zakona o drž. prometnem osebju in sicer sporazumno z zaupniki prizade-tega osebja na podlagi osnutka predlo-ženega od USZJ.
3. Da se naknadno s 1. aprilom uve-ljavi:
 - a) nov pravilnik o sporednih prinad-ležnosti kilometraža, premik, nočne do-klade;
 - b) nov pravilnik o voznih olajšavah;
 - c) nov pravilnik o službeni obleki, ki naj zagurja brezplačno obleko vsemu vla-kspremnemu osebju na podlagi predlo-gov, predloženih od USZJ. Dokler se pa ti pravilniki ne uveljavijo, naj se striktno izvajajo določbe obstoječih zakonov, pravilnikov in naredb in spoštujejo vsa pri-dobljena in zagaranirana prava ter izvede:

a) stalnost vsega nastavljenega osebja s 1. oktobrom 1926,

b) podelitev službene in delovne oble-ke. Obleka za 1. oktobra 1925 in 1. aprila naj se takoj podeli.

c) nastavitev vseh delavcev, ki vrše na sistemiziranih mestih službo, da se od-pravi umetno produciranje nastavljenega osebja v eksekutivni službi.

4. Naj se takoj prekliče odlok Gen. direkcije F. O. br. 5956-26, ker krši za-konito zagaranirana prava in odlok Gen. dir. F. O. br. 2056-26 od 10. maja 1926, s katerim se je protizakonito ugrabilo 20-odstotno doklado delavcem, ki vrše ekse-kutivno službo ter ta doklada takoj iz-plača.

5. Oblastnim upravnim odborom naj se zagurja samouprava ter naj ministr-stvo točno izvrši svoje zakonite obveze

ter redno vplača nanj odpadajoče prispev-ke v fond ter se skliče izredna skupščina.

6. Da se spoštuje in izvaja osemurni delovnik v vseh panogah železniške služ-be ter čimprej ratificira vse konvencije mednarodnega biroja dela.

7. Da se dosedanjí okoreli in birokrati-ski način upravljanja naših železnice za-menja s komercialno trgovinskim in se pre-stane z dosedanjim načinom budžeti-ranja, s katerim se stalno ogrožava raz-ostoj in pravice osebja, a s tem tudi samo železniško službo in prometa sploh.

8. Da se ukinejo reakcionarne določbe okrožnice o izvozni sezoni, zagaranira osebju turnus na podlagi 8-urnika prosti dan in dopusti.

9. Da se pre-stane z grožnjami o re-dukciji in odpušcanju nižje nastavljenega osebja in delavstva ter se začne raz-širjati in povečati vse obstoječe delav-nice ter graditi nove, v katerih naj se vr-še vsa dela in popravila.

10. Da se uvede zopet personalna ko-misija.

Državna konferenca vlakspremnega osebja izjavlja, da bo centralno upravo v borbi za doseg navedenih zahtev z vse-mi močmi podpirala.

Vse tri konference pa so že sprejele

resolucijo, po kateri se naj dela za okrepi-tve in razširjanje organizacije in za povzdi-go duha v nji.

Ta resolucija se glasi:

Državna konferenca delegatov želez-ničarskega osebja v Ljubljani po zasliša-nju referata o položaju železničarjev že izvršenih in še pretečih redukcijah ter splošnem poslabšanju stanja železničarjev konstatira, da je v svrhu uspešne borbe za pridobitev ugrabljenih pravic in za od-brano pred napadi reakcije potrebna enotna, močna, razredno bojna, po celi državi razširjena železničarska organiza-cija.

Da se že obstoječi USZJ čim preje o-jači in razširi na vse kraje, sklene konfe-renci sledeče:

1. Vse že obstoječe podružnice imajo v teku meseca septembra in oktobra 1926 ojačiti svoje delovanje, in sicer:

a) obdržati v sedežu podružnice član-ske sestanke, na katerega se povabi tudi neorganizirane železničarje, kjer naj se obravnava vse sklepe konference, opo-zori vse na preteče nevarnosti ter pozo-ve na obrambo naših eksistenc;

b) enako je treba v teh mesecih raz-širiti delovanje tudi na sosednje postaje, kjer še ne obstoje podružnice naše orga-nizacije ter po možnosti upostaviti no-ve podružnice, oziroma kader zaupnikov.

2. Dolžnost slehernega organiziranega sodruga je, da tekom teh dveh mesecev vrši čim intenzivnejšo agitacijo med ne-organiziranimi, zlasti med svojimi prijate-lji. Vsak se mora zavzeti in pridobiti ene-ga novega člana. Z energično voljo je to izvedljivo.

3. Centrala in oblastni sekretarijat mo-ra iti podružnicam v tem agitacijskem mesecu na roko z materijalom, letaki, go-vorniki ter obenem ukreniti potom URSS vse potrebne korake, da se vpostaviijo podružnice v vseh večjih delavskih cen-trih, kjer do danes še ne obstojajo.

4. Centrala naj organizira čim agilnej-še sekcijno delo tudi po podružnicah, kar bo zelo povoljno vplivalo na številčni porast članstva.

5. Vsak član se naj zaveda, da je le v slogi, v edinjenju moč. Zato naj pre-neha medsebojna mržnja, izvirajoča še morda iz tega ali onega političnega nazi-ranja posameznikov.

6. Vsak član se naj zaveda, da je res zaupnik. Zato mora v svojem delokrogu storiti vse, da se organizacija jača in na-rašča. Težko je to delo, požrtvovalno, a nagrada je zavest in zadoščenje, da je gradil mogočno proletarsko silo.

7. Vsak član se naj zaveda, da je cep-ljenje le v korist nasprotnikov. Zato mora odločno zavrniti vsak poskus ceplje-nja in razkrajanja organizacije in bega-nja železničarjev.

8. V vsaki akciji mora vsak biti na svojem mest zvest sebi in organizaciji in železničarstvu sploh. Izdajalce se ožigosa za vse čase, omahljivce se udrži.

Delegati vseh podružnic in sekcij USZJ iz cele države se svečano obvezu-jemo, da bomo šli med člane in izvršili vse, kar smo sklenili in ukrepili organiza-cijo. Mi se zavedamo z vso resnostjo, da je delo rešitve in zboljšanja železničar-skega položaja delo nas železničarjev samih.

Zato naj živi Ujedinjeni Savez Želez-ničarjev Jugoslavije!

Mir med nami železničarji, boj u-pravi in izkoriščevalcem!

Mi smo kovači svojega položaja, kujmo energično in smelo.

Disciplina naj bo geslo vsakemu!

»Ujedinjeni Savez Železničarjev« lahko z zadoščenjem pogleda na te tri konferen-ce in na svoje delo. Rezultati se že kažejo. V Brodu narašča članstvo. V Kapelah se je osnovala podružnica. Istotako v Vinkovcih. V Zemunu, pred vratki Beograda, je vpo-stavljen kader zaupnikov. Do podružnice je samo korak. V Subotici se jo upostavi v kratkem.

In res je, kar so rekli delegati vsako-krat in v vsem povdarkom: »Samo v enot-nosti je naša moč in naša rešitev!«

Delajmo torej, da bomo vsi v »Ujedin-jenem Savezu Železničarjev Jugoslavije«.

Iz kongresa I. T. F.

Železničarska konferenca.

Zajedno s kongresom I. T. F. je zborovala tudi železničarska konferenca in sicer dne 15. in 16. septembra 1926. Udeležba polnoštevila izjemno grških železničarjev, ki najbrže vsled političnega položaja niso mogli priti in estonskih železničarjev, katerim ministarstvo ni dovolilo odhoda, kar je konferenca s posebno protestno resolucijo obsodila.

Konferenci je predsedoval sodr. Cramp iz Anglije, kot tajnik je prisostvoval Nathaus, poleg tega pa je bil ves čas prisoten tudi zastopnik Mednarodnega biroja dela Boissier ter drugi dan tudi Albert Thomas.

Ker se je z vsemi splošnimi zadevami (koalicijsko pravo, osemurni delavni, solidaritetni fondit itd.) pečal splošen kongres, se je železničarska konferenca bavila le s strokovnimi vprašanji in sicer:

1. avtomatičnem spenjanju voz,
2. vplivu elektrificiranja železnic na plačilne in delovne pogoje železničarjev,
3. razmerami v Nemčiji in še par drugim vprašanji.

Po konferenci je šla uprava francoskih železnic udeležencem kongresa na roko ter jim je pokazala sestavo avtomatičnih spenjač in njih praktično uporabo na postaji St. Lazaire.

Resolucija sprejeta glede avtomatičnega spenjanja se glasi:

Z ozirom na dejstvo,

1. da morajo vršiti vsled neupeljave avtomatičnega spenjanja voz važne grupe železniškega osobja pri premikalni službi svoje delo, izpostavljene vednim nepotrebnim življenjskim nevarnostim, kot pri ostalih delih železniške službe,
2. da na drugi strani vpeljava avtomatičnega spenjanja povečava tehnično zanesljivost in uporabnost železniškega prometa,

ugotavlja kongres, potem ko je vzel na znanje vse poizkuse, ki so se izvršili po železničarskem kongresu v Bellinzoni v svrhu izpolnitve od strani osobja že desetletja izražene želje po vpeljavi avtomatičnega spenjanja.

a) da je tudi oficijelna preiskava mednarodnega biroja dela, ki se je izvršila na predlog Schürcha, ugotovila, da je (v posameznih deželah, kjer se je avtomatično spenjanje delno ali popolnoma vpeljalo) avtomatično spenjanje zelo mnogo pripomoglo k večji varnosti železničarskega osobja.

b) da so številni poizkusi z različnimi sistemi avtomatičnih spenjač, katerih nekatere so že v obratu, dokazali, da se za more, v kolikor pride tehnična stran v poštev, takoj preiti k avtomatičnemu spenjanju,

c) da so železniške uprave v različnih državah na tozadevne zahteve lastnega osobja izjave, da je vpeljava avtomatičnega spenjanja v dotični deželi odvisna od splošne vpeljave tega spenjanja,

ter se obrača do vseh v poštev prihajajočih instanc Zveze narodov, ki imajo nadzirati izpeljavo v mirovnih pogodbah zagotovljenih obljub glede obvarovanja delavcev pred prometnimi nevarnostmi, da ukrenejo vse potrebne korake, da se ne bo odlašalo z vpeljavo avtomatičnega spenjanja. Obenem pa nalaga vsem priključenim organizacijam v dolžnost, da razvijejo močno akcijo za vpeljavo avtomatičnega spenjanja, pri kateri se mora v slučaju potrebe organizirati tudi internacionalno skupen nastop.

V zvezi s to resolucijo so bile dane I. T. F. direktive, da ukrene takoj vse potrebne korake pri mednarodnem biroju dela ter organizira konferenco prizadetih držav in zastopnikov železničarjev dotičnih držav, da se to vprašanje reši do prihodnjega kongresa.

O avtomatičnem spenjanju bomo več pisali v prihodnji številki, obenem pa bomo predložili ministrstvu vse tozadevne predloge in statistike.

Druga resolucija zadeva vpliv elektrificiranja železnic na osobe in se glasi:

»Svetovno gospodarstvo stoji v znamenju nacionalizacije, in roko v roki s tem se vedno bolj prehaja od prometa na železnicah s pomočjo pare k elektrificiranju vsega železniškega obrata. K temu sili zlasti potreba po hitrejšem blagovnem prometu in v zvezi s tem pomnožitvijo vlakov. Računati je pri tem s pomnožitvijo nevarnosti. Tehnično še tako dobro izkonstruirana signalna in varnostna naprava mora stati pod vedno kontrolo človeškega očesa. Kljub svoji enostavnosti v splošnem komplicirano skonstruirana velika električna lokomotiva potrebuje v svrhu varnosti celokupnega prometa zasedbo po najmanj dveh moških, kar je predpogoj za varno razvijanje prometa s pomočjo električnih lokomotiv.

Rešitev tega vprašanja je čim mogoče izvršiti v okviru internacionalnega dogovora prizadetih držav.

Debata v tej točki se je vodila v prvi vrsti od zastopnikov Švice, Francije, Skandinavskih držav, Nemčije in Anglije ter so se v njej zlasti udeleževali strojevodje, ki stoje v vseh modernih državah v enotnih strokovnih organizacijah in v sklepu I. T. F., za kar pa seveda ne čutijo potrebe naši strojevodje.

V zvezi s tem vprašanjem se je razpravljalo vprašanje električnih naprav, dobave toka, nevarnosti reduciranja osobja ter je bilo soglasno sklenjeno, da potrebna komisija, sestavljena iz zastopnikov iz onih držav, kjer se elektrifikacija že vpeljuje predela vsa ta vprašanja, predloži sklepe I. T. F., ki jih bo predložila mednarodnemu biroju dela, da jih reši na eni mednarodnih konferenc obligatorično za vse države.

Tako skrbi in se bori za varovanje interesov železničarjev Internacionalna transportna federacija in njej priključene organizacije.

tega zelo mirno. — Nikakega vpitja sprevednikov pri odhodu vlakov, piskanja vlakovodij in nato lokomotiv, samo kratak zvižg in vlak se pomika naprej. Vlakospremnosobje je lepo oblečeno v temnih uniformah, vlakovodje z rokavicami, enako je še dosti dobro oblečeno postajno in progovno nastavljenosobje.

Pomanjkanje pa gleda iz oči progovnemu delavstvu, ki je raztrgano ter si opoldne kuha svojo polento ob progi, da se revno preživi. Enako je pri vseh ostalih delavcih. Opazi pa se takoj, da ni pravega zaupanja in enotnosti med osobjem in da fašistične organizacije niso in ne bodo dosegle onega, zakar so bile ustvarjene ter da je ves ta red le umeten in prisiljen, medtem ko vlada med osobjem veliko nezauznanosti.

Z železno disciplino, kaznimi in premestitvami se momentano še drži osobje nazaj, ki pa ni zadovoljno in hoče svoje neodvisne organizacije. Zato pa je tudi bila prva številka organa »I. T. F.« v italijanskem jeziku, ki je izšla koncem avgusta, tekoma pri razprodani. — Prvo izdajo je rimski prefekt zaplenil, češ da hujska ljudi proti državi in da je nevarna in to le zato, »ker je pozivala na proletarsko solidarnost in na obnovo ustavljenih svobodnih strokovnih organizacij.«

Vse drugi vtis pa se dobi pri prestopu Švicarske meje. Že na prvi postaji se zamenja lokomotiva z električno in kar pade človeku v oči je, lepa obleka uslužbencev in kolegijalnost med njimi.

Postajni uradniki, vlakovodje, premikači, da celo skladiščni delavci so oblečeni v zelo dobre službene obleke in kadar postajni ali skladiščni delavec naklada pakete ali razklada, obleče še posebno službeno haljo, da si obleke ne umaže.

Zastopniki Švicarjev na kongresu so samozavestni, nastopajo sigurno in se danes morajo boriti le proti prehitri nadomestitvi osobja po strojih in proti prehitri elektrifikaciji vsega prometa, ker bi mogla vsled tega nastopiti prehodna brezposelnost, zlasti ker se hoče vsa dela delavskih rok nadomestiti z masinami.

Osobje je zadovoljno, odločuje samo o svoji usodi, saj jih je v mali Švici orga-

Ročni in duševni delavci, pomagajmo si sami!

Strašne in neverjetne razmere so zavladale v naši državi. Nepregleden je kaos, v katerem se nahajamo.

Beda ročnih in duševnih delavcev narašča od dne do dne, nezadovoljstvo v najširših plasteh delavcev, uradnikov, vpokojujencev in invalidov prekipi v in neka tajna tišina naznanja bližajočo se hudo uro. Meščanski politiki in krmarji nesrečne države pa so gluhi in slepi za usodne trenutke.

Delavstvo si je izbojevalo Zakon o zaščiti delavcev; ne spoštuje pa ga niti država, ki ga je izdala. Ako zahtevaš osemurni delovnik, se ti krohotajo v obraz. Delavskega zaupnika izvoliš danes, jutri ga kapitalist vrže na cesto, ker je imel pogum sprejeti od delavstva zaupniško mesto. Inšpekcije dela v tem sestavu, kakor je danes, je boljše, da je ni. Prispevki za brezposelne se kradejo, ker vlada jih ne izplačuje. Stanovanjski zakon se ne spoštuje; na podlagi tega zakona bi morala vlada in delodajalci zidati za svoje uradnike in delavce stanovanja. Vse polno delavskih družin so hišni posestniki zmetali na cesto, ter grozijo z novimi deložacijami. Dragih in udobnih stanovanj je dovolj; delavstvo jih pri slabem zaslužku ne more plačati in tako stoje mnoga prazna. Še ono malo zakonsko zaščito, ki jo zakon nudi siromašnejšim vdovam, vpokojujencem, državnim uslužbencem in invalidom, hoče vlada s 1. novembrom ukiniti, ter tako dati proste roke hišnim lastnikom za še večje preganjanje najemnikov. Hišni posestniki pravijo: Mi smo proti podaljšanju stanovanjskega zakona za pol leta, zahtevamo pa zato, da se stanovanja podraže iz predvojne dobe v kronah 80kratno, ali v dinar-

jih 20kratno, kar bi odgovarjalo v zlati valuti 1½-kratno. Skratka, zakoni se teptajo, delavski zaupniki se ne pripoznavajo, davek na ročno delo se odtrguje delavstvu proti predpisom; pri davku na ročne delavce niso izvzeti niti oni z nad 65 let starosti niti delavci pod 18 leti. Vse pridobitve, ki jih je delavstvo imelo, so se mu odvzele. S prošnjami, resolucijami, kolektivnimi pogodbami se kurijo peči.

Precejsen del krivde tega stanja nosijo delavci sami, ker se ne marajo organizirati in si potom organizacije priboriti to, kar jim gre.

Strokovna komisija pripravlja najenergičnejšo akcijo

za zaščito stanovanjskih najemnikov in proti odpravi stanovanjske zaščite,

kakor to zahtevajo hišni posestniki.

Vršila se se tozadevna zborovanja zaupnikov v Ljubljani, Jesenicah, Celju, Mariboru, Kamniku, Trzinu in drugod. Izdali smo natančna navodila vsem organizacijam za pripravo te akcije.

1. november je blizu! Po podaljšanju delovnega časa, po redukciji plač, po tatvini 20 milijonov Din, nabranih za brezposelne, nam hoče gospoda ukrasti še zadnje: streho nad glavo!

S tem pa pride vse delavstvo pred alternativo:

Ali pogin od mraza in glada, ali pa iti v boj!

Združene delavske strokovne zveze pozivljajo vse delavstvo na boj

na ulico, da demonstrira proti reakciji, za svoje življenje in svojo pravico.

Zaupniki, požurite se s pripravi!

Socialni vestnik.

Poročilo o delovanju Delavske zbornice.

Tudi na polju ljudske vzgoje in izobrazbe je napravila zbornica v teh mesecih prve ukrepe. Pri zbornici se je ustanovil poseben kulturno-prosvetni odbor, ki bo podpiral kulturno-prosvetna stremeljenja delavstva.

Obsežno je bilo končno delo, ki ga je imela zbornica s posredovanji v mezdih sporih in z drugimi intervencijami.

O tem poročamo v obliki izvlečka iz dnevnika meznega referenta, pri čemer smo izpustili številne intervencije osebnega značaja, ki širše javnosti ne zanimajo.

Preko tega je skusila zbornica skrbeti za potujoče in brezposelne delavce predvsem s tem, da je skušala izposlovati, da se vporablja za podpiranje brezposelnih predvsem prispevki, ki se pobirajo za Borze dela.

Tozadevna prizadevanja so ostala žal brez uspeha.

Z novim državnim proračunom sta bili ukiniti v času težje krize Borzi dela v Mariboru in Murski Soboti, ki sta izvršili na leto nad 5500 posredovanj.

Delavska zbornica je prevzela začasno obe posredovalnici v svojo upravo. — V pogajanjih z mestno občino mariborsko se ji je posrečilo zasigurati za to borzo tudi pomoč od strani mestne občine, s čimur upamo, da smo obstoj te Borze dela zasigurali.

Manj razumevanja za svojo Borzo dela kažejo lokalni faktorji v Prekmurju. Vsled tega je bila zbornica prisiljena prenesti to Borzo dela v Celje, kjer sta nam priskočili mestna občina celjska in občina okolica celjska kot sovrzdrževaljici na po-

je do 800 železničarjev. Okoli 10.000 železničarjev pa je neorganiziranih, ki pa se polagoma prebujajo in organizirajo razredno zavestno.

Nam sorodna organizacija je pridobila, da se je določilo, da se 10 odstotkov od cen voznih listkov, prtljage zbira v poseben fond iz katerega dobi žena železničarja v slučaju smrti po neizplačano takoj 50.000 Levov in poleg tega še redno mesečno penzijo. Ako se drugače ponesreči, se ga prepelje v sanatorij, kjer se zdravi in ko je ozdravljen, ga posebna komisija oceni in dobi potem, ako je delazmožen posebno odškodnino 10 do 30.000 Levov, ako se ga pa mora upokojiti, se mu poleg tega odmeri pokojnina.

Iz istega fonda se ustanove kopališča in zdravilišča ob morju in ostalih krajih, kjer dobi bolan železničar na podlagi predpisa zdravnik 25-dnevno brezplačno zdravljenje in se plača iz tega fonda vse (hrana, stan, zdravnik, kopeli itd.). V letu 1925 je bilo na ta način v zdravljenju nad 600 železničarjev.

Poleg tega se je iz istega fonda že zgradilo za skoro 50.000.000 Levov naturalnih stanovanj, ki jih dobe železničarji po ceni, n. pr. 2 sobi, kuhinja, električna luč itd. 380 levov, to je 100 do 120 dinarjev.

Poleg tega dobi iz istega fonda sleherni železničar od ministra do zadnjega delavca po 30 levov doklade.

Seveda pa so tudi slabe strani. Na pr. obleko dobe samo nižje kategorije in še ta je iz slabega blaga, da je osobe nezadovoljno.

Osemurni delovnik je sicer ratificiran, ampak je ostal le na papirju. Upošteva se v pisarnah, delavnicah in skladiščih; vlakospremnosobje vozi po posebnih turnusih, kjer se pravi: »več vlakov, več dela« in se na ta način umetno reducira osobje.

Osobje ni stalno in dobi pokojnino šele po 20 letih, le strojevodje in kurjači dobe pokojnino po 15 letih. To pa le v slučaju, ako ga vrže uprava na cesto, drugače mora železničar služiti 25 let.

Obstoji še disciplinska komisija iz:

1. Predsednika, ki je višji sodnik od okrožnega sodišča;

Kongres mednarodne Transportne Federacije.

Pariz, 14. IX. 1926.

Včeraj in danes so prihajali delegati iz vseh strani, različni po narodnostih, jeziku, stroki, a vsi enotni po prepričanju in vsi z namenom udeležiti se kongresa I. T. F. in sodelovati pri sklepanju direktiv za nadaljnje delo.

Prišli so delegati Nemcev, Holandcev, Špancev, Italijanov, Rumunov, Čehov, Avstrijcev, Angležev, Švicarjev, Skandinavskih držav in med temi se skupno dva zastopnika Bulgarov in Jugoslovenov direktno zgubita.

Delegacije Nemcev so zelo močne, enako Angleške, saj predstavljajo stotisoče organiziranih.

Dne 13. in 14. se vrše seje generalnega sveta I. T. F. katerih se udeležujejo med drugimi sodrugi Cramp iz Anglije, Fimmen, Nathaus, Budecki (Čeh) Sardelli (Italija) in ostali.

Danes se je začela kot prva mornarska konferenca, ki je zelo dobro obiskana. — Poleg tega se je vršila danes II. balkanska železničarska konferenca pod predsedstvom S. Isaieffa iz Sofije, ki je razpravljala o

Organizaciji balkanskega sekretarijata, Zadržanju balkanskih delegatov na kongresu I. T. F.,

Razmah železničarjev v posameznih balkanskih deželah ter o bodočem delu v splošnem.

Zastopani so bili sodrugi iz Bulgarije, Jugoslavije in Rumunije. Grški delegatje še niso dospeli v Pariz. Ispred I. T. F. je prisostvoval konferenci strokovni tajnik s. Nathaus.

Kongres in vse konference se vrše v dvorani »Inženjskega društva« v Parizu, Rue Blanche.

Iz potovanja.

Že v Italiji se zapazi na železnicah popolnoma drugi kurz. Čeprav južni narod, ki rad govori in pije, se vendar vrši promet redno in točno brez zamud, a poleg

moč. Tako je skušala poslovati uprava zbornice vključ vsem oviram v najtežjih okoliščinah po načrtu, ki ga je začrtala skupščina.

Z odlokom obr. 167/IV. z dne 29. julija t. l. je odobril minister proračun zbornice proti nekaterim spremembam, ki jih bo moral upravni odbor in skupščina zbornice še odobriti.

S tem prihaja tudi zbornica budžetarno v normalne razmere.

Rešenje o odobritvi proračuna.

Minister za socialno politiko je odločil s svojim rešenjem Obr. 167/IV. od 29. jul. t. l.:

1. da se imajo prispevki za Delavske zbornice, počeni od 1. avgusta t. l., znižati.

Prispevek za Delavsko zbornico, ki je znašal do 1. avgusta t. l. 0,5 odstotkov zavarovane mezde, znaša od tega datuma naprej 0,3 odstot. zavarovane mezde.

V bodoče bo prispevek za DZ enak prispevku za Borzo dela.

2. da more znašati za proračunsko razdobje od 1. avgusta 1926 do 1. avgusta 1927 redni proračun naše zbornice 2 milijona dinarjev. (Razen tega je odobril v svrhu kritja prekoračenja budžeta za 1. 1925 znesek 211.416,55.)

Skupščina zbornice je morala že odobren proračun za leto 1926 prenesti na zgoraj omenjeno proračunsko razdobje, ob enem pa znižati ta proračun od 2,5 milijona na 2 milijona.

V kratkem se bo pristopilo k rešitvi vprašanja o zidavi svojega lastnega doma Delavske zbornice v Ljubljani.

Skrb za brezposelne.

Predvojna statistika za bivšo Kranjsko je izkazovala 1 odstotek brezposelnih, pri čemer prevzikiarji in rentniki niso bili všteti, temveč tisti, ki niso imeli rednega posla v svoji stroki.

Za prehrano tega števila ljudi bi bilo treba 2,3 milijona zlatih kron, ali najmanj 23 milijonov dinarjev.

Po vojni se je število brezposelnih seve povečalo.

Iz tega se vidi, da z enostavnim podpiranjem problem brezposelnosti vsaj z našimi sredstvi ni rešljiv.

Treba je predvsem izpolniti organizacijo delovnega trga, iskati delovnih prilik. V to svrhu se mora porabiti glavni del nabrane, za brezposelne namenjene denarja; denarne podpore pa morajo ostati omejene za slučaje največje sile.

Pri nas se pobira pri bolniških blagajnah prispevek za Borzo dela, ki bo od 1. avgusta t. l. enak prispevku za Delavsko zbornico.

Vsako leto se nabere v ta namen v področju naše zbornice nad 1.500.000 Din.

Ta denar pa je ostal neizrabljen.

Tudi v času najtežje krize, kakor jo sedaj preživljamo, se ni mogel vporabiti in sicer ne za organizacijo dela, ne za podpore.

Kdor zahteva rešitev vprašanja podpiranja brezposelnih iz denarja Delavske zbornice, mora prvič predvsem vedeti, da so zneski, ki jih more zbornica za to nameniti, le kaplja v morje, drugič, da je tu institucija, ki pobira prispevke za ta namen v isti višini, kakor so celokupni prispevki Delavske zbornice.

Prvo, kar se mora od Del. zbor. zahtevati v interesu brezposelnih je, da podvojijo svoje napore v tej smeri, da se prispevki, ki se pobirajo za Borzo dela, za svoj namen tudi vporabijo.

Tozadevno je naša zbornica skupno z drugimi zbornicami in centralnim sekretariatom v preteklosti vse storila in bo v

bodočnosti svoje napore v tej smeri podvojila.

Ako bodo ti napor zamen, se bo postavila na čelo gibanja, da se prispevki za Borzo dela sploh odpravijo, ker ne gre, da se pobirajo, a ne vporabljajo ne za organizacijo dela, ne za podpore, nasprotno, da je prišlo tako daleč, da morajo vzdrževati Delavske zbornice celo že obstoječe Borze dela in vršiti naloge, ki bi jih morale predvsem te.

Naša zbornica je storila za omiljenje brezposelnosti v rudarskih revirjih vse mogoče.

Za vzdrževanje Borz dela v Mariboru in Murski Soboti je sklenila prispevati do najvišjega zneska 47.000 Din.

Vključ temu je v proračunu določila, da bo pod gotovimi pogoji brezposelne v najnujnejših slučajih tudi direktno podprla.

S svojimi nezadostnimi sredstvi si je morala postaviti pri tem le omejene naloge. Sklenila je vporabiti svojo kvoto za podpiranje brezposelnih tako, da pridoda posebno doklado k brezposelnim podporam, ki jih izplačujejo registrirane strokovne organizacije brezposelnih.

S tem je zasledovala dva namena:

Prvič je hotela vplivati na strokovne organizacije, da bodo skrb za brezposelne izpolnile, neorganizirane delavce pa, da se oklenejo organizacij.

Na drugi strani pa je hotela vporabiti kontrolo strokovnih organizacij, ki svoje članstvo poznajo in doseči, da se izrabijo te podpore le za podpiranje najpotrebnejših.

Na brezposelnih podporah je izplačala Del. zbornica v prvi polovici 150.000 Din. Te podpore so se razdelile na vse registrirane strokovne zveze, od katerih pa se je zahteval natančno specifičan obračun o vporabi. Samo ob sebi umevno je, da mora vpoštevati institucija, v katero prispeva vse delavstvo, pri tem tudi vse delavske organizacije.

Poseben odsek zbornice, v katerem so bili zastopani vsi klubi, je izdelal nov pravilnik, po katerem se bo v bodoče pri razdeljevanju brezposelnih podpor postopalo. Načela bodo ostala pri tem dosedanja. Pred vsem je treba obdržati pred očmi:

Da Delavska zbornica ni društvo, ki bi delilo predvsem podpore za brezposelne, temveč razredna predstavništva delavstva v vseh njegovih težnjah.

Da brezposelne podpore niso za nikogar sredstvo za pridobivanje političnih priložnosti, in da mora biti prav posebno izključena vsaka taka misel pri instituciji, kakor je Delavska zbornica.

Da je pri podpori, ki je kakor kaplja v morje, nemogoče podpreti vse, ki so potrebni in da vstvarijo take podpore prej nasprotnike, kakor prijatelje.

Uvidevni zaupniki, ki so zasledovali delo zbornice ob priliki krize v naših rudnikih ob ubistviti tovarne v Mostah, ki vpoštevajo naše napore in denarne žrtve za vzdrževanje Borz dela v Mariboru in Murski Soboti, ki si bodo predložili, da je pri dovoljenih kreditih od 710.000 Din za prvo polletje, od katerega je bilo treba poslati 110.000 Din še za centralno tajništvo Del. zbornice, tako da ji je ostalo le 600.000 Din razpoložljivega denarja, vporabila 150.000 Din, torej četrtino za neposredno podpiranje brezposelnih, pa bodo morali priznati, da zbornica ne zasluži očitkov, da se ni brigala za brezposelnost.

Zbornica je izvršila čez 1000 intervencij za posamezne delavce ali cele tovarne. Delo zbornice je bilo torej plodovito. Podprimo delo DZ s tem, da vstopimo v enotne strok. organizacije, ki naj ščitijo DZ pred reakcijo!

ki je povdaril, da je bila internacionalna živilskih delavcev prva, ki je sprejela v svojo sredino tudi ruske organizacije in da ne bo mirovala preje, dokler ne razširi svojega delokroga tudi na vse dele Amerike.

Pri otvoritvi so bili zastopani Francozi, Angleži, Irski, Švedi, Danci, Norvežani, Nemci, Avstrijci, Italijani, Jugoslovani, Bolgari, Rumuni, Svicarji, Luksemburžani, Belgijci, Holandci, Španci, Čehi, Poljaki, Kanadci, Avstralcji in Indijci.

Predsednik s. Cramp je izvajal:

»Velika čast je za mene, da predsedujem temu internacionalnemu kongresu, ki združuje nad dva milijona v najbolj važnih industrijskih panogah zaposlenih mož in žena. Transportni delavci spadajo povsod med najbolj odločne, energične in bojovne sodruge v mogočni vojski delavcev.

To je fakt ne samo v nacionalnem, ampak tudi v internacionalnem okviru, saj pridejo ravno transportni delavci v najbolj ozke stike z vsemi ostalimi skupinami delavstva in so pri tem posredno izpostavljeni vsem konfliktom ostalih delavskih grup, v katere morajo večkrat poseči in v njih odločno nastopiti.

Po zadnjem internacionalnem kongresu v Hamburgu smo obdržali več specialnih konferenc za železničarje, cestne železničarje, pristaniške delavce, mornarje in železniške uradnike, ki so se pečale z vprašanji njih grup. Današnji kongres pa naj istotako obravnava skupne probleme, ki se tičejo interesov vseh grup transportnih in prometnih delavcev celega sveta.

Po mojem mišljenju bomo morali tudi v bodoče naše napore, da pridobimo za priključek tudi organizacije izven evropskih držav, kar najbolj nadaljevati. — Kapitalizem si je izbral za operacijsko polje cel svet. On ne pozna razlike vsled narodnosti ali barve. Delavski razred mora enako organizatorično objeti cel svet. Le tako bo mogel preprečiti evropskemu in ameriškeemu kapitalu, da ne bo mogel izrabiti milijone ljudskega materiala iz kulturno še nerazvitih držav v konkurenci proti boljše organiziranemu delavstvu Evrope in Amerike. — Istočasno se mora povdariti, da je čim bolj opustiti nacionalno politično ali

Strokovni vestnik.

Nakazovanje sedežev po osebnih sprevodnikih.

Generalna direkcija drž. žel. je izdala sledeče naredbo S. O. br. 3646 z dne 22. julija 1926:

»Ministarstvo Saobračaja izveštava: da mu svako dnevno pristihu žalbe na nesvestan rad konduktera, kako na putničkimi tako i na brzimi vozovima, u pogledu davanja mesta i zaključavanja kupeja, trgujući sa istima.

Da bi sa jednom stalo ovom zlu na put, i izbegli opravdani protesti od strane putujućeg sveta, na nesvestan rad konduktera, Generalna direkcija železnica poslednji put naredjuje: da direkcija putem razpisa naredi svom voznom osoblju, a naročito kondukterima, da poverenu im dužnost savesnije otpravljaju a za svako odstupanje od ovog naređenja pored kazne, konduktore skidati sa putničkih i brzih vozova i određivati ih da putuju izključivo teretnim vozovima.

O ovome obavestiti revizore vozova, kao i kontrolne organe, sa naređenjem, da prilikom putovanja, obrate što veću pažnju na rad i podelu mesta od strane konduktera.

Obvestite prizadeto osobe zlasti pa osebne sprevodnike, da je zaklepanje posameznih odeljaka strogo zabranjeno in jih opozorite na posledice, ki bi jih zadele v slučaju neupoštevanja te naredbe.

Direktor: Inž. Knežević s. r.

Tako govori okrožnica. Sigurno sprevodnik večkrat zapre »oddelek za nekadilce« ali »oddelek za ženske«, ter ga odpre dotičnim, ki imajo do njega pravico. Odločno pa odklanjamo obdolžitev, da bi sprevodniki zato zahtevali denarne nagrade od potujočega občinstva.

Kako pa naj se sprevodnik, zlasti ako je dosti občinstva, lovi s potniki, ako sami moški zasedejo oddelek za ženske? Kako naj jih spravi ven in odkaže ženskam mesto? Ali mu bodele dali žandarja za asistenco na vsak vlak?

Odstranite napise »za ženske«, »za nekadilce« itd. in ne bo nikakih pritožb, da sprevodniki kupčujejo z zaprtimi kupeji, ker jim ne bo treba paziti na to, za katere potnike so posamezni kupeji po nalogu uprave rezervirani.

2. Pojasnitev čl. 83 zakona o povračilu škode.

Ministarstvo saobračaja je izdalo pod čl. M. S. br. 21.354/26 naslednje pojasnilo:

nacionalistično propagando. Delavstvo daljnega vzhoda, ki ravno sedaj vstopa v organizacije, se ne sme utrditi v napačni veri, da mu bo izključitev tujcev prinesla gospodarsko svobodo. Delavstvo iz zapadnih dežel je po grenkih izkustvih prišlo do prepričanja, da so domači izkoriščevalci enako ali še bolj grabežljivi kot tujci.

V Evropi vodi reakcija obupen boj proti nadaljnjemu prodiranju demokracije. Naši madžarski sodruzi nadaljujejo obupen boj proti brutalnosti in uklinjenju koalicijske svobode. V Italiji je brutalnost in uklinjenje svobode združevanja skoro popolnoma uničila delavsko gibanje. Jasno je, da divja v teh državah reakcija najhujše proti transportnim delavcem, ker se zaveda, kakšnega pomena da so. I. T. F. je podvzela vse in bo v bodoče vse ukrenila, da pomore sodrugom v teh deželah. Ko je italijanski diktator izrazil željo, da obišče Anglijo, so izjavili angleški delavci, da bodo priredili proti njemu demonstracije in — Mussolini ni prišel. Apelliram na delavstvo vseh dežel, da po svojih najboljših močeh podpirajo delavce, ki se bore proti fašizmu in reakciji, kajti že uničenje demokracije v eni sami deželi, spodbuja kapitalizem celega sveta, da ugrabi zadnje svoboščine delavstvu povsod.

Castitam nemškimi sodrugom k načinu, s katerim so, kljub nezgodnemu položaju, v katerega so vsled inflacije prišli, obdržali svoje organizacije. Prepričan sem, da bo njih gibanje vedno le napredovalo.

Nikakor ne smem pri tem izpustiti splošne stavke v Angliji. Težak je pri tem moj položaj, ker, dasi poznam vlogo železničarjev v splošni stavki, tu ne bom govoril kot Anglež, ampak kot predstavnik I. T. F. Smatram pa za svojo dolžnost in izreči imenom angleške sekcije I. T. F. zahvalo za internacionalno podporo, ki ste nam jo nudili v onih težkih dneh. Tekom cele splošne stavke sem bil dnevno v telefonski zvezi s s. Fimmom, tako da je I. T. F. ukrenila vse mogoče za preprečitev dovoza premoga in drugega materiala v Anglijo. Sekretariat poroča, da izpeljana akcija ni bila tako uspešna, kakor bi morala biti. Pomisliti pa moramo, da se taka akcija ne da izsiliti in mi v Angliji od I. T. F.

1. Rešenja o obsodbi uslužbencev na povračilo škode državi po čl. 83 zakona izdajajo direktorji posameznih oblastnih direktij, odnosno njih pomočniki.

2. Da se uslužbenec, ki je obsojen na povračilo škode, more proti rešenju direktorja pritožiti na ministra saobračaja.

3. Da je rok za pritožbo 8 dni.

4. Tako se ima postopati le tedaj, ako se uslužbenec obsodi le na povrnitev škode državi. Ako se pa uslužbenca kaznuje tudi administrativno ali disciplinsko poleg povrnitve škode, potem izda odlok o povrnitvi škode oni organ, ki izreče administrativno ali disciplinsko kazni.

V tem slučaju ima prizadeti pravo pritožbe na prihodnjo višjo instanco.

Pravilnik o polaganju strokovnih izpitov.

(Nadaljevanje.)

b) Izpit za vlakovodje.

1. Pismeni in ustmeni izpit o vodenju vlakovnega zapisnika in vozovnega izkaza.

2. Ustmeni ponovni izpit iz signalnega pravilnika.

3. Uputstvo o vojaško-železniškem prometu (v kolikor ga tangira).

Rok: 6 mesecev po izpitu za prtljažnega (manipulanta) sprevodnika.

c) Izpit za kretnika (blokovnika).

Isti predmeti, kot so navedeni pod št. 1., 2., 3., 6., 8. in 10. izpita za tovarnega sprevodnika. Poleg tega pa še:

1. Pravilnik za kretnike.

2. Pravilnik za progovne, vlakojavilne in blokovne čuvaje (v kolikor ga tangira).

3. Praktična uporaba telefona.

4. Predpisi o postopanju v slučaju snežnih zametov.

5. Predpisi o postopanju v slučaju požara.

6. Hišni red v železniških zgradbah.

7. Blokovnik mora dokazati, da zna manipulirati s kretniškimi in blokovnimi varnostnimi napravami.

Rok: 9—12 mesecev po postavitvi.

d) Izpit za premikača in zavirača.

1. Poznavanje serij voz, njihove opreme in uporabe.

2. Zakon o drž. prom. osoblju (kolikor ga tangira).

3. Predpisi o čuvanju osebne varnosti.

4. Signalni pravilnik.

5. Predpisi o postopanju v slučaju nenadnega obolenja.

6. Pravilnik za premikače.

7. Predpisi o razsvetljavi potniških voz.

8. Predpisi o kurjenju.

9. Predpisi o čiščenju.

10. Predpisi o najdenih predmetih.

11. Predpisi o postopanju v slučaju požara.

12. Predpisi o postopanju v slučaju snežnih zametov.

Rok 9—12 mesecev po postavitvi.

e) Izpit za premikalnega vodjo.

1. Pravilnik za premikalnega nadziralca.

2. Praktična uporaba voznega reda, podatka in dopolnil.

2. predsednika, ki ga imenuje minister iz višjih uradnikov;

3. prislednika, ki ga izvoli osebje za dobo enega leta.

Ta komisija sodi večje prestopke vseh železničarjev, tako delavcev kot nastavljenec.

Bodoče naloge organizacije:

1. Zahteva komisijo iz 3 oseb, ki naj odločijo o vseh premetstvih in nastavitvah ter upokojitve osebja.

2. Skupno izvajanje 8-urnega delavnika.

3. Plače (zvišanje in znižanje) po draginji avtomatično.

4. Službeno obleko za vse osebe.

5. Vpeljavo modernih signalnih in zavornih naprav in moderniziranje železniških naprav sploh v interesu varnosti osebja.

Glavna zahteva pa je poleg gornjih, da se pravice, ki so z zakoni zagotovljene, izvajajo in ne kršijo.

Ali niso zahteve bolgarskih železničarjev enake našim?

Ali se mi ne borimo za stalnost, za personalno komisijo, službeno obleko, zboljšanje plač itd.?

Ali ni iz tega naraven zaključek, da moramo zbližati in strniti naše vrste, delati po enotnih direktivah za doseg naših pravic?!

Otvoritev kongresa.

Pariz, 16. septembra.

Dne 15. septembra 1926 je bil pred zastopniki nad 1.800.000 organiziranih železničarjev, transportnih delavcev in mornarjev skoro celega sveta otvorjen kongres Internacionalne transportne organizacije po predsedniku S. T. Cramp-u, predsedniku angleških in irskih železničar. organizacij.

Izmed francoskih železničarskih in transportnih organizacij je pozdravil kongres s. Budgare, ki je ugotovil, da francosko delavstvo ne pozna sovraštva proti tujcem in inozemcem ter sprejema vse delegate z odprtimi rokami kot svoje brate. Za tem je pozdravil kongres predsednik internacionalne tekstilnih delavcev in nato sekretar internacionalne živilskih delavcev,

tudi nismo več pričakovali. — Z ozirom na težave, ki nastajajo iz sedanjega položaja, sem mnenja, da je I. T. F. v vsem obdržala svoj dober glas, da je najbolj napredna in koristna organizacija.

Vedno bolj se potrjuje, da stoje transportni delavci v prvih vrstah gospodarskega boja ter upam, da bodo nacionalne in internacionalne organizacije prišle do spoznanja, da transportni delavci ne morejo poleg boja nositi še finančna bremena za splošno delavstvo. Ako se zahteva od I. T. F., da stopi v boj za interese drugih delavskih grup, se jo mora tudi finančno podpirati, ako se hoče, da bo pomoč res uspešna.

Obžalujem, da je Splošna mornarska organizacija Anglije prijavila svoj izstop. Mornarji so ena najvažnejših sekcij transportnega delavstva in brez njih je internacionalna nepopolna. Zato je nujno potrebno, da se podvzame vse, da bo izstopišča organizacija zopet pristopila nazaj.

Končno se ugotavljam, da moremo biti z delom internacionalne zadovoljni. Marsikateremu nepotrepljivemu se bo zdelo, da napredujemo prepočasi; ampak če pomislimo, da je bilo pred 8 leti vsled nacionalnih predsodkov nemogoče obdržati tak kongres in da so se delavci takrat borili med seboj, vidimo velike napredke.

Nacionalni predsodki in tradicije so zelo trdožive. Vcepijo jih že otrokom in zato moramo imeti potrpljenje. Moramo se zediniti v glavnih bojovnih vprašanjih, v malenkostih pa moramo biti potrpljivi in pustiti posameznim gotovo svobodo. V enem glavnem vprašanju pa upam, da bo vladalo neomejeno soglasje in to je v vprašanju preprečitve bodočih vojn.

Internationalni delavski razred je zmogljiv, da prepreči vojno, kakor hitro se za to odloči.

Transportni delavci celega sveta imajo največ moči in sile za to in sleherni sekcija delavskega gibanja mora biti prepričana, da se delavstvu celega sveta ne more doprinesti večje pridobitve, kot da se za vedno naredi neškodljivega največjega sovražnika človeštva.

Sodrug! Sem prepričan, da bo naš kongres uspešno pospešil internacionalno solidarnost in da bo v tem vzgledu celemu svetu. — (Dalje prihodnjič.)

Spoštovane gospodinje! Pri nakupu zahtevajte le našo „KOLINSKO ČIKORIJU“ in gotovo boste dobile izvrsten pridelek, ki daje kavi dober okus, izdatnost in lepo barvo!

3. Vozovni pravilnik (v kolikor ga tangira).
4. Pravilnik o medsebojni uporabi tovornih voz v mednarodnem prometu (v kolikor ga tangira).
5. Praktična uporaba telefona.

Rok: 12 mesecev po položenem izpitu za premikača.

f) Izpit za vozopisce.

1. Zakon o drž. prom. osobju (izvleček).
2. Predpisi o čuvanju osebne varnosti železniških uslužbenecv.
3. Predpisi o ravnanju v slučaju nenadnega obolenja.
4. Signalni pravilnik (izvleček).
5. Vozovni pravilnik.
6. Pravilnik o medsebojni uporabi tovornih voz v mednarodnem prometu (Rif. i Ric.).
7. Predpisi o postopanju v slučaju požara.

Rok: 9—12 mesecev po nastavitvi.

g) Izpit za svetilničarja.

Točke 1., 2., 3., 4. in 7. predmetov izpita za vozopisca ter še:

1. Predpisi o razsvetljevanju.
2. Postopek z najdenimi stvarmi.

Rok: 6—9 mesecev po nastavitvi.

h) Izpit za sprevednika osebnih vlakov.

1. Železniška saobračajna uredba (železniška tarifa del I., odsek 1—6).
2. Pravilnik o manipulaciji pri prevozu potnikov, prtljage, psov in ekspresne robe.
3. Izvežbanost v izračunavanju vozniških cen za potnike, prtljago ali pse, vojake, kakor tudi vozarino za njih prtljago.
4. Praktična uporaba daljinarija.
5. Poznavanje vseh vrst vozniških kart, prtljajnih listov, odpremnice.
6. Predpisi o brezplačni in znižani vožnji.
7. Pravilnik o postajnem računovodstvu (izvleček).
8. Zveze vlakov in priključki.
9. Predpisi o razsvetljevanju potniških voz.
10. Predpisi o kurjenju potniških voz.
11. Predpisi o prometu dvornih vlakov.
12. Izvežbanost v uporabi vozniških redov.
13. Poznavanje železniške mreže naše države.

Rok: Za zvanikičke 12—15 mesecev, za uradnike 4—6 mesecev.

i) Izpit za prtljažnika (manipulanta).

1. Železniška saobračajna uredba s splošnimi izvršnimi odredbami (del I.), v kolikor ga tangira.
2. Pravilniki o manipulaciji pri prevozu potnikov, psov, prtljage, ekspresne robe, mrljice, živali.
3. Izvežbanost pri izračunavanju vozačine za prtljago in ekspresno robo.
4. Pravilnik za odpreme kosovne robe.
5. Pravilnik o izsedevalni službi, v kolikor tangira službo manipulant.
6. Predpisi o brezplačni in znižani vožnji, v kolikor veljajo za prtljago.
7. Predpis o manipulaciji s carinsko robo, v kolikor tangira odpremo prtljage.
8. Vozovni pravilnik, v kolikor tangira službo manipulant.

Rok: Za zvanikičke 6—9 mesecev, za uradnike 4—6 mesecev.

j) Izpit za vratarja.

1. Železniško-saobračajna uredba (železniška tarifa del I.).
2. Predpisi o brezplačni in znižani vožnji.
3. Zakon o drž. prometnem osobju.
4. Predpisi o postopanju v slučaju nenadnega obolenja.
5. Predpisi o čuvanju osebne varnosti.
6. Predpisi o postopanju v slučaju požara.

7. Postopanje z najdenimi predmeti.
8. Signalni pravilnik (izvleček).
9. Poznavanje vseh vrst kart.
10. Pravilnik o postajnem računovodstvu (kolikor ga tangira).
11. Predpisi o službi v garderobi.
12. Železniško policijski zakon.

k) Izpit za progovnega čuvaja.

1. Zakon o drž. promet. osobju.
2. Predpisi o najdenih predmetih.
3. Predpisi o čuvanju osebne varnosti.
4. Hišni red v železniških poslopih.
5. Predpisi o postopanju v slučaju nenadnega obolenja.

6. Železniško-policijski zakon (izvleček).
7. Čitanje in pisanje cirilice in latinice.
8. Poznavanje glavnih del pri vzdrževanju tirov, materiala in orodja.
9. Predpisi za progovne čuvaje in vlakojavilničarje.

10. Poznavanje, vzdrževanje in uporaba telefonskih in signalnih naprav v čuvajnicah.
11. Signalni pravilnik.
12. Predpisi o postopanju v slučaju snežnih zametov.

Rok: činovnike III. (prog. mojstre) po treh mesecih prakse ali v kurzu. Za zvanikičke po 18. mesecih dela v skupini in 2. mesecih pri prog. čuvaju.

l) Izpit za progovnega paznika.

1. Predpisi o postopanju v slučaju požara.

2. Pravilnik o pomožnem osobju (izvleček).

3. Poznavanje del pri polaganju in vzdrževanju tirnih naprav.

4. Uputstvo za prog. paznike.

5. Prometni pravilnik (v kolikor ga tangira).

6. Razširjenje, znižanje tirnih naprav.
- Rok: Za činovnike III. kat.: po 6. mesecih dela pri skupini in po 8. mesecih po položenju izpita za prog. čuvaja ali po kurzu. — Za zvanikičke: po dveh letih prakse kot delavce v skupini in položenem čuvajskem izpitu.

m) Izpit za kurjača.

1. Čitanje in pisanje cirilice in latinice, 4 vrste računstva z decimalkami.

2. Zakon o drž. saobračajnem osobju.

3. Predpisi o čuvanju osebne varnosti.

4. Predpisi o postopanju v slučaju nenadnega obolenja.

5. Pravilnik za strojevodje in kurjače.

6. Detaljno poznavanje kotla ter naprav na lokomotivi. Enako naprav za kurjenje, čiščenje in mazanje ter napajanje lokomotiv.

7. Signalni pravilnik.

8. Pravilnik o vršenju prometne službe (izvleček).

9. Pravilnik o sporednih prinaladnostih (izvleček).

10. Pravilnik o uporabi goriva in maziva.

11. Praktična uporaba voznega reda.

12. Splošno poznavanje metala, ki se rabi za popravilo lokomotiv. Podrobno poznavanje goriva in mazil.

13. Praktično delo: Zmožnost ustavitvi lokomotivo ali vlak, odpraviti defekte, da more lokomotiva nadaljevati vožnjo.

Rok: Za uradnike III. kat. 8—12 mesecev, za zvanikičke in služitelje 18—24 mesecev.

n) Izpit za strojevodjo.

A. Administrativni del.

1. Zakon o drž. prom. osobju.

2. Pravilnik o bolniškem fondu.

3. Predpisi o bolniškem in nezgodnem zavarovanju.

4. Železniško policijski zakon.

5. Predpisi o čuvanju osebne varnosti.

6. Predpisi o postopanju v slučaju nenadnega obolenja.

7. Pravilnik sporednih prinaladnosti.

B. Strokovni del.

1. Pravilnik za strojevodje in kurjače.

2. Signalni pravilnik.

3. Pravilnik o vršenju prometne službe.

4. Praktična uporaba voznega reda, dodatka in dopolnil.

5. Predpisi o uporabi, nadzorovanju in periodični reviziji parnih kotlov.

6. Potrebno znanje računanja in geometrije.

7. Znanje osnovnih nauk, kemije, fizike, tehnologije, teorije parnih strojev, ki se uporabljajo v kurilniški službi.

8. Predpisi o postopanju, kadar postane lokomotiva nerabna za nadaljno vožnjo.

9. Pravilnik o prihranku goriva in mazila.

10. Poznavanje in uporaba vseh vrst zavor.

11. Razni predpisi o specialnih tehničnih napravah na lokomotivah in vozeh.

12. Pravilnik o kurjenju potniških voz.

13. Predpisi o vozovni službi (tehnični del).

14. Navodila za promet dvornih vlakov in izvidnic.

15. Pravilnik za vozovne pregledovalce.

16. Po položenem ustmenem izpitu se vrši praktični izpit: vožnja in manipulacija z lokomotivo z ozirom na prometne predpise.

Rok: 12—15 mesecev po kurjaškem izpitu.

o) Izpit za vozovnega preglednika.

1. Zakon o drž. prom. osobju (izvleček).

2. Predpisi o čuvanju osebne varnosti.

3. Predpisi o postopanju v slučaju nenadnega obolenja.

4. Predpisi za vozovne preglednike.

5. Predpisi o kurjenju potniških voz.

6. Predpisi o razsvetljevanju potniških voz.

7. Poznavanje in uporaba vseh vrst zavor.

8. Pravilnik o medsebojni uporabi tovornih in osebnih voz v mednarodnem prometu (Rif i Ric) (tehnični del).

9. Vozovni pravilnik (kolikor ga tangira).

10. Pravilnik o vršenju prometne službe (kolikor ga tangira).

11. Signalni pravilnik (kolikor ga tangira).

Vozovni preglednik mora biti ključavničar in imeti mojsterski izpit.

Rok: 18—24 mesecev po ključavničarskemu izpitu. (Dalje prih.)

Dopisi.

Maribor. V četrtek zvečer, dne 9. septembra 1926 sta sklicali podružnici I. in II. članski sestanek za železničarje, stanujoče v koloniji in

sicer v gostilno Laufer. Sestanek je otvoril s. Glaser z dnevnim redom: 1. Poročilo konference, 2. bolniška blagajna, 3. organizacija, 4. slučajnosti. K prvima dvema točkama je podal s. Čanžek zanimivo in izčrpno poročilo. Navzoči železničarji so si lahko ustvarili iz njegovega poročila jasno sliko o delu naše organizacije, ki napenja vse sile, da kolikor toliko zaščiti vse železničarje posebno pa še delavske kategorije, katerim se hoče vzeti danes še to malo kar je še. Da je danes v bolniški blagajni še zmiraj nered ter da se še niso izvršile spremembe, ki bi bile v prid železničem, niso pač krivi naši izvoljeni zastopniki kakor to trosijo okrog različni gospodje, pač pa oni, ki imajo v vseh direkcijah, razen v ljubljanski, samo svoje ljudi v upravi ter imajo tako naši sodrugi vezane roke, čeravno n. pr. energično zahtevajo sklicanje izredne glavne skupščine. Govornik se je baval nadalje še z nameranim takozvanim »brzorodom« (Zeitakord) o taksah za nabavo vozniških kart in o davku. — Govoril je nato še s. Krajnc v nemškem jeziku ter se dotaknil tudi aprilske glavne skupščine boln. blag. v Beogradu ter pogubnega gospodarstva centralne uprave. K tretji točki je povzel besedo s. Magdič, ki je navzočim sodrugom lepo in jasno razložil pomen organizacije, ki more biti pravilna le, ako sloni na razredno bojovni podlagi. Razredni boj obstoja in sprejeti ga moramo ker nam je usiljen, to se vidi danes lahko vsak dan n. pr. zadnji slučaj pri rudarjih trboveljske družbe kjer se različni »narodni« profitarji nič ne vprašajo, ali bo imela uboga rudarska para kaj za jesti, pa da so ti rudarji makar najhujši nacionalisti. — Kritika v organizaciji naj bo pravilna in ne sme se vsrčiti za kulisami temveč javno na sestankih, sejah itd. — Govornik omenja nadalje, da še čutijo nekateri brezvestneži potrebo razdora med železničarji z ustanavljanjem novih organizacij kakor n. pr. zadnji čas neka novo nastala »radičevščina.« Koliko je že kaj g. Radič dobrega »učinilo« za železničarje, to bodo pač sami najbolje povedeli. Z splošnim pozivom na enotnost, na ustvaritev trdne ter močne razredno bojovne žel. org. konča s. Magdič svoj govor. Kot zadnji dobi besedo še s. Jelen, ki istotako poziva na skupnost in organizacijo ter razloži navzočim v lepih besedah pomen zidave delavske dvorane v Mariboru ter jih kliče na požrtvovalno delo za to akcijo. Zadovoljivo uspeli sestanek zaključijo po dve in pol urah s. predsednik. — Apeliramo pa na vse kolonijske železničarje, da se bodočih sličnih sestankov še v obilnejšem številu udeležijo. Na delo sodrugi in uspeh ne izostane!

Položaj kretnikov v postaji. Pogledajte kretnike v postaji. Najprvo, kar začne delati, so svetilke, ki jih mora osnažiti. Potem gre snažiti kretnice, blok in postavljavnice. Ko ima umazane roke od olja pa pride kaj, da je treba vpisati v zapisnik. In to mora z zamazanimi rokami, ker nimamo mila, da bi si umil roke. In z umazanimi rokami bo salutiral vlaku, ko vozi mimo. To bo veselje onim, ki bodo gledali. In če bo moral stati na »pozor« pri brzih in osebnih vlakih, kakor to zahteva okrožnica, bo moral stati premik, ali pa mora prestaviti vozove na drugi osebni vlak od nasprotni strani. Postaje so večkrat tudi tako lahkomišne, da sploh signala ne dajo. Človek čaka na signal ali že stoji vlak pri signalu. Potem plačaj pa kazen, ki pa ni tako malenkostna, kakor si misli tisti, ki jo diktira. (Ker ima sam dovolj). Kadar se pride do kretnika in se začne govoriti, kako bi se zboljšal položaj, da bi se odpravil nedostatek, pa pravi: »Kaj boš go-

voril, ko ni vse skupaj nič, ker oni se ne briga, ker mu ni treba.« Drugi pa imajo že zopet druge vzroke in tako stoji vse in spi, organizirati se pa neče. Nadalje pravi, organizacija tako nič ne dela in še nič ni naredila za mene. Ko je naredil svoje delo, pride pa gospa načelnikova in ga pošlje v mesnico ali po mleko, ali po vodo, ali po premog, ali drva sekat, kokoši past, spomladi delat na vrt. Kretnik pa je poslušen, boji se gospoda načelnika in gre in naredi vse, kar se mu naloži. In to rad — za druge. Za sebe pa noče ničesar. O, mnogo nas je, hlapcev in hlapčevskih duš. —

Kretnik.

Zalog. Naj se tudi mi enkrat oglasimo iz našega Zaloga in dobesedno obelodanimo razmere, ki se vršijo v našem rajonu.

V Zalogu imamo različne organizacije, ki jih pa tukaj ne bom našteval; in vse te organizacije se same nazivajo, da so kulturosonne za proletarijat in seveda v prvi vrsti za železničarje. Moram pa razložiti, zakaj ravno za železničarje, da ne bo potreba ugrabiti železniškemu proletariatu. Vsa kultura se vrši v ljudski šoli v Zalogu, seveda gre pa hvala tudi raznim gostilnam, posebno pa tisti, ki je v bližini postaje, za ves njihov trud in agitacijo, ki jo prav požrtvovalno vršijo ti razni kulturosonci, ki pa niso nikaki proletarci, ampak sami gostilničarji in razni gospodje, seveda vsi zato, ker so jim delavci trn v peti in gostilničarji pa zato, da bi jim delavci več denarja prinesli, ker jim že tako trda prede radi previsokih doklad na pijačo in ker delavci — posebno barakarji — nočejo več tako piti, kakor so pili nekoč. Torej delavci, vidite, da jim gre res za Vaš blagor. (Parodon: za Vašo blagajno!) Zato pa pridite vsi v gostilno, da bomo skupaj zapeli tisto lepo:

Skrjančki pojo,
skrjančki pojo,
da zlate valute
več ne bo.
Skrjančki so peli,
za norca vas imeli,
da zlato valuto
boste prejeli.
Oh, zdaj je pa nebo,
oh, zdaj je pa nebo,
ker dali so jo
na Hrvatsko za vodo.
Skrjančki pa več ne pojo,
skrjančki pa več ne pojo,
ker mu proletarci
v njegovo pesem ne verujejo.

No sedaj smo se napeli in napili. Pa pojdemo za eno stopnjo naprej, ker odkrito povedano, da take kulturne organizacije več ne ugajajo našim železniškim delavcem, ker delavci imajo že itak polne želodce zlate valute. Zato pa dajmo ustanoviti novo organizacijo, ki bo bolj uplivala na naše proletarce, kakor pa dosedanje, in ta organizacija se imenuje »radikalna organizacija«. Da bode imela več upliva na delavstvo, naj bo njen ustanovitelj delavec premikač iz glavne postaje v Ljubljani, stanujoč v Zalogu. Ime mu zamočimo zaenkrat. Prvič mu moramo častitati na njegovem neumornem delovanju za stranko, drugič moramo častitati stranki kot taki, ki šteje danes že — čujte in strmite — cele štiri člane. Pa saj bo šlo, saj sam ustanovitelj že sprušuje progovne delavce, če so že kaj dobili. Torej progovni delavci, premikači, kretniki, skladišni delavci in vsi drugi, povejte jim, da Vi ne rabite takih organizacij, ki so toliko časa delale za vas, da so vas reducirali in odvzeli 20 odstotno doklado; povejte jim, da rabite vi kruha in zvišanje plač, ne pa znižanja; povejte jim, da ste Vi siti obljud, ki Vam nič ne hasnejo. Delavci, bojkot takim organizacijam, ki so jim mar samo Vaši groši, Vaše življenje in Vaš blagor pa jim je deveta briga. Delavci, vsi v strokovno organizacijo, to je Ujedinjeni Savez Železničarjev Jugoslavije, ker le tam je naša rešitev, le potem si bomo priborili nazaj zopet naše pravice.

Delavci na plan in ne pustite se zavajati od ljudi, ki ne vejo, kam spadajo. Krt. Se nekaj iz kurilnice Ljubljana II. Pri nas imamo ljudi, ki se zelo radi hlinijo, a na drugi strani pa porabijo vsako priliko, da denuncirajo ter dajejo predpostavljenim navodila, kako morajo nastopati proti nam. Vedno pravijo, da se dovolj ne dela ter nam povsod pripravljajo šikaniranje. — Gospodje, nič Vam ne bo pomagalo tako delo. Mi ostanemo, kar smo, znamo delati, ne bomo pa pripustili, da bi nas zatiral že sleherni nezavednež, ki samo kritizira čez organizacijo ter hoče potom kliceplavstvo in preko naših hrbtov zlezati naprej.

Delavci, bojte se takih kač, zlasti onih, ki Vam pravijo, da je bolje, če daste 12 Din za vino, ali jih vržete proč, kot bi jih dali za organizacijo. Obrnite takim ljudem hrbet in vstopite v »Ujedinjeni savez«, ki se bori za to, da bo naš stan upoštevan in da bo tako profesionist kot pomožni delavec žel za delo pošteno plačilo.

Videm—Krško. Tukajšnja podružnica je imela dne 19. septembra 1926 v Rajhenburgu v gostilni Vezovišek

svoj redni letni občni zbor, na katerem se je dala odboru podružnice zaupnica, in se je soglasno zopet izvolil stari odbor, in sicer: Vodišek Franc predsednik, Richlij Ivan tajnik, Korner Anton blagajnik, kot zaupniki: Radej Alojz, Simonšek Franc in Vodišek Karl. Le tako vedno naprej po začrtani poti, vsak član naj se zave da svojih dolžnosti in tudi svojih pravic in tudi vse tiste, ki se tavaajo izven naše organizacije kličemo, strnite se z nami v močne vrste in uspehi ne bodo izostali. Pa tudi našemu gospodu prog. mojstru Ivo Omahenu kličemo: Ne zaletavajte se v našo organizacijo in ne jemljite našim članom več »Vabila za občni zbor« iz rok, kot se je to pred kratkim zgodilo, ker drugače bomo druge strune napeli. Pomnite si: »Svaka sila do vremena!«

Iz Kranjske gore. Mimogrede sem imel že večkrat priliko opazovati nečloveško postopanje g. postajnega načelnika v Kranjski gori, napram njemu podrejenemu osebju. Ni si mogoče misliti, da more imeti človek toliko »potrpežljivosti«. In tako malo samozavesti, da mu je mogoče tiho in mirno prenesti taka šikaniranja, kakoršno si dovoli tamkajšnji načelnik ne malokrat nad uslužbenci. Ni mu zadosti, da jim je naprtila železniška uprava 14. urno službo, brez kakih prostih dni. In da mora kretničar vključ 500 m razdalji med uvozno in izvozno kretnico, opravljati zvečer pri vlaku 4218 službo sam na obeh kretnicah. Ter poleg njemu podrejenega dela iztovariti vso prtljago iz vlakov, katere je posebno za časa letne sezone veliko. On zahteva od njih poleg vsega še, da mu čistijo svinjake, kdajjo gnoj, upravljajo vrt in krompir. S kratka on si jih predstavlja kot svoje dekle, s katerimi lahko njemu poljubno postopa. V zahvalo za to pa kriči za vsako malenkost nad njimi, kot žid na sejmu. Ker pa je v Kranjski gori poleti veliko tujcev, tudi inozemcev na letovišču, se jemlje s takim postopanjem prvič ugled železniški upravi in njenemu osebju. Zato je v interesu njega samega, kakor v interesu osebja, da prestane enkrat za vselej s tem. Pač pa naj posveti svojo pažnjo malo bolj študiju žel. predpisov, da bo vedel kako se ima ravnati z osebjem. In za kako delo se sme ono uporabljati. Vam pa naši sotrpini, kličemo: Dvignite svoje glave! Saj ste dosti izkoriščani že od železniške uprave same. Zato ne dopustite, da bi vas poleg tega izkoriščale še poedine osebe v svoje svrhe. Priključite se tudi vi armadi, katere se bori za vaše pravice! Stopite v enotno razredno bojovno organizacijo. In doprinešite tam svoje težnje. S stisnjenimi pestmi v žepu in s kritiko doma pri zaprtih vratih, si ne boste nikoli izboljšali svojega stanja. Vaša rešitev, kakor rešitev celokupnega delavskega razreda leži v močnih in enotnih razredno bojovnih organizacijah!

Zakaj ni kredita za vse?

Železniški uslužbenci, stanujoči v železničarskih hišah na Resljevi cesti št. 25. 27 in 29 v Ljubljani, si dovoljujejo vprašati Direkcijo državnih železnic v Ljubljani, ali je to povsod in za vse, ali samo za nižje uslužbence in delavce? Na Resljevi cesti v Ljubljani stojijo tri hiše, zgrajene iz penzijskega fonda za nižje uslužbence. Odkar je te hiše prevzela državna uprava, je takoj **6kratno povišala vsem najemnino**, ali omenjene hiše pa zanamarja tako, da že pri starih teče voda v notranje prostore in zunanja okna razpadajo. Poprej se je vsako leto belilo hodnike; tudi to je sedanja uprava opustila. Kratkotrajno se ne popravi nič, samo plačajo najemnino. Od leta 1922 smo vložili nešteto prošelj za napravo plina za kuhanje, kar bi bilo izdatno cenejše kakor premog; sploši poleti bi bilo to zelo komodno. Stranke so bile pripravljene to odplačevati v obrokih, ali direkcija je to zavlačevala tako dolgo, da je končno našla izgovor, da ni kredita.

Tudi bi bilo dobro, da bi si mestni fizikat ogledal smrdljiva stranišča. Povsod v okolici so kanali, le pri teh hišah še vedno obstojajo greznice. Dostikrat se te, ker so prenapolnjene, zamašijo in nastane tak smrad, da bi se lahko vsi zadušili. Poročali smo že to enkrat mestnemu fizikatu, pa brez uspeha.

Naša zahteva je, napravite red brez izjeme na stan, vpošteva se naj za vse enaka pravica; zahtevamo iste pravice, kakor oni, ki se smatrajo, da so nekaj več, kakor pa oni, ki garamo za nje! Vsled tega je naša zahteva: dovolite kredit za popravilo hiš št. 25, 27 in 29, dovolite kredit za napeljava plina za kuho ter za odstranitev straniščnih greznic, napravite klosete in kanal. Pred vsem bi morala biti to vaša skrb bolj nego naša. Vsak še tako slab gospodar posestva si vsaj enkrat na leto ogleda svoje prostore, ali je vse v redu ali ne. Samo direkcija se za te objekte ne briga. Kakor razpada proga, tako bodo razpadla ta stanovanja.

Pričakujemo od direkcije, da tu takoj napravi red.

Razno.

Ali se tako delajo akcije?

(Dopis na naslov SRMI i OJ Beograd.)

Pod št. 654, od 19. avgusta 1926 je SRMI i OJ podal vlogo na načelnika strojnega odelenja v Beogradu, v kateri razlaga načelniku o redukciji, o slabem stanju, o tem, da de-

lavci gladujejo itd. ter zahtevajo, da naj se takoj ustavi redukcija in dobe krediti.

To podpisujemo, čeravno je zahteva stavljena dokaj pohlevno.

Ali druga točka je zanimiva. Ona govori: »Dokler se krediti ne bodo odobrili, naj se mesto redukcije pristopi k zmanjšanju delovnega časa na 6 ur dnevno ter se naj na ta način izogne redukciji. Itd.«

Kaj mislite, da direkcija ne bo zagrabila za tak predlog? Z veseljem. Znižala pa bo s tem plače, železničarje pa prisilila, da bodo morali izvršiti v 6. urah to delo, kar prej v osmih. To je tako kakor gotovo, kdor pozna upravo državnih železnic. Ko bodo pa krediti, o zvišanju na prejšnjo normo ne bo niti govora.

Sodrug, kako Vi razumete akcije. Ali res nimate nobenega vpogleda v železničarske turnuse in delo? Zakaj je po Hrvaškem in Srbiji vlakospremno osebje v službi cele dneve in noči, nad 50 odstot. delovnih ur, ko je predpisano samo 30 odst.? A zato ni niti za paro zvišana plača ali dodatki. In sedaj zahtevate šesturnik? Torej znižanje plač in — dejansko v izvrševanju dela nobenega znižanja.

Daj bog, da bi ta Vaš predlog načelnik strojnega odelenja v Beogradu ne pogledal.

Železničar iz Maribora.

Strašne železniške nesreče.

Ker smo že opetovano omenjali vzroke za železniške nesreče v naši državi, pripomnimo na tem mestu, da se enake železniške nesreče gode tudi drugod. Med eno največjih nesreč spada **nezgoda pri Hanovru**. Brzovlak iz Berlina v Köln je iztiril. Stroj in 7 voz je iztirilo ter se prevrnilo čez nasip. Sedmi voz se je zarinil v sesteiga in ga popolnoma zdrobil. Enainvajset mrtvecev so potegnili iz razvalin ter nešteto težko in lahko ranjenih.

O sličnih nezgodah poročajo iz Italije in Francije. A železniške uprave? Skoro v vseh slučajih zvrčajo krivdo na višjo silo, defekte na strojih, a v prvi vrsti pa na osebje.

Vendar je vzrok popolnoma drugje in sicer na upravi sami, ki se ne razume na racionalno gospodarstvo. Ona štedi in štedi, a le pri materijalu in osebju, to pa je potem ravno vzrok vseh nesreč.

Po katastrofi pri Hanovru so sklicali obratni zaupniki nemških državnih železnic konferenco v Berlin, na kateri so najostreje bičali ogromno redukcijo osebja, ki se je izvršila na nemških železničarjih (reduciranih je bilo okoli 400.000 uradnikov in delavcev) ter izrabljivalni sistem, ki ga je upeljala uprava. Pri tem se je povdarjalo, da se nahaja nič manj kot 9000 km v za promet ne več varnem stanju. — In na tako ugotovitev nemška uprava še ni odgovorila.

In če bi naredili statistiko o »za promet ne več varnih prog« pri nas! Koliko kilometrov bi bilo?

Morda bi bilo lažje sešteti one proge, ki se nahajajo še v za promet varnem stanju.

Zagrebski humor. Zagrebška »Borba« od sobote piše v uvodniku med drugimi: »... Slovenski železničari, pritiskni redukcijom, takodje rade, usprkos sabotaže svojega vodstva na potpunom ujedinjenju svih železničara u cijeloj zemlji...«

Knjižnica kulturno-prosvetnega odseka Delavske zbornice. Kulturno-prosvetni odsek Delavske zbornice je otvoril v svojih prostorih, v Gradišču št. 2 čitalnico in knjižnico, pristopno za člane in članice vseh delavskih in nameščenskih strokovnih in kulturnih organizacij, registriranih pri Delavski zbornici. Knjižnica je odprta vsak delavnik od pol 6. do 9. ure zvečer. Pristopnina s knjižnično izkaznico vred znaša Din 2. Knjižge se izposojajo le osebno, za dobo 14-tih dni. Izposojnina za knjige do 100 strani znaša 25 para, za večje knjige 50 para, za vezane letnike revij i. p. pa Din 1.—. Kulturno-prosvetni odsek je določil tako nizko izposojnino zato, da bo lahko knjižnico obiskoval vsak delavec. Ob istih urah kakor knjižnica, je odprta tudi čitalnica. Vstop v čitalnico je pa brezplačen. Železničarji, poslužujte se knjižnice in čitalnice!

Jack London »Železna peta«, socialni roman. Prevedel Ivan Vuk (IV. zvezek Leposlovne knjižnice). Pravkar je izšla 1. knjiga znamenitega romana »Železna peta«. Sloviti pisatelj Jack London je tako znan že

slovenski čitajoči publiki, da nam ni treba posebej govoriti o delih tega splošno priljubljenega svetovnega pisatelja. Jack London je Maksim Gorki Kalifornija. Njegovi spisi so vedno vzbujali veliko pozornost in založništva so se trgala zanj. »Železna peta« je sijajno delo. Zato si bo gotovo ta roman naročil vsak. Predgovor je napisal pisatelj Bratko Kreft. Izdala ga je »Zadružna založba, Ljubljana, Aleksandrova cesta 5,« kjer se ga lahko naroči. Dobiva se pa tudi v knjigarnah. Cena Din 20.

Vsem podružnicam!

Železničarski koledar za l. 1927 izide koncem oktobra.

Vseboval bo poleg splošnega dela, tabel za turnuse, notice, razne mere in teže še velik, poljudno spisani »Strokovni vestnik«, iz katerega si bo sleherni železničar lahko poiskal vse potrebne podatke in dobil nasvete, kako naj postopa v posameznih slučajih.

Med drugim bo obravnavano: Kako in kdaj moram napredovati v plači in stanarini?

Koliko dopusta mi pristojajo?

Kako bom sprejet v provizijski zavod?

Kaj dobi žena delavca ali nastavljenca v slučaju smrti moža?

Kaj dobi mož v slučaju smrti žene ali otroka?

Kakšne draginjske in rodbinske doklade mi pristojajo?

Kdaj in kako dobim doklado za otroke po 16. letu?

Koliko boleznine dobim v slučaju bolezni?

Kdaj dobim povrnjene stroške za tujega zdravnika?

Kakšno zoboizdravljenje nudi bolniška blagajna za uslužbenca, delavca in rodbinske člane in kako dobim zoboizdravljenje?

Kakšne vozne ugodnosti pripadajo železničarju in kako pride do njih?

Kakšne izpite moram polagati za napredovanje ali nastavitve?

In tako dalje se vrste vprašanja in odgovori ter nasveti, tako da smo prepričani, da bo sleherni železničar rad segel po koledarju in da bo imel od njega tudi koristi.

Koledar bo v žepni obliki, okusno vezan ter bo stal le 10 dinarjev. — V tej vsoti je zapodeno tudi zavarovanje za slučaj nezgode za 250 Din, ki se izplačajo lastniku koledarja, ne oziira se na to, ali je član organizacije ali ne.

Tako nizko ceno smo določili, ker pri koledarju ne iščemo dobička, ampak hočemo v prvi vrsti koristiti železničarjem.

Naročamo vsem podružnicam, sekcijam in vplačevalnicam, da nam najkasneje do 15. oktobra 1926 sporoče, koliko izvodov naroče in na kateri naslov naj jih pošljemo.

Naročila pošljite na »Ujed. Savez železničarjev«, Ljubljana, Turjaški trg 2. II.

Za Hrvaško in Slavonijo ter Bosno izdamo letos koledar v hrvaškem jeziku.

U. S. Ž. J., centrala Ljubljana.

Podpora in posmrtnina.

V avgustu se je podelila podpora in posmrtnina sledečim članom:

Podpora:	
Rajer Rud., vl.-spr. osebe, Ljubljana D	150
Poteš Ivan, Maribor I.	200
Željko Mihael, Novomesto	100
Vodišek Ivan, Zidanimost	100
Uranič Ferdinand, Grobelno	400
Križan Franc, Vuzenica	200

Posmrtnina:
V mesecu avgustu ni bilo nobene posmrtnine.

Brezposelne podpore:

Iz nabranega na polah v prid reduciranim članom:

Jurkas Franc iz Brežic	D 150
Hotko Miha iz Brežic	150
Petelin Franc iz Brežic	350
Sinkovec Franc, Zagorje ob Savi	350
Skupaj	D 2.150

Do 1. septembra 1926 izplačano 36.475

Vsega skupaj D 38.625

Opomba: Ker se še niso vrnil vse nabilne pole, ki smo jih razposlali podružnicam v namen, da pokažejo železničarji svojo sodrugarstvo solidarnost napram reduciranim in si odtrgajo nekaj od svojega, ne moremo še objaviti, koliko je katera podružnica nabrala. To storimo v prihodnji številki.

Podružnicam in vsem sodrugom v vednost!

Vsled preobilice materijala, kljub temu, da smo izdali to številko na šestih straneh, nismo mogli priobčiti vseh člankov in dopisov ter tudi ne poročil o II. balkanski konferenci in splošnem kongresu I. T. F., kar vse pride v prihodnjo številko.

Iz istega razloga je moral izostati tudi internacionalni, politični in socialni pregled, katere bomo priobčili v izvilčku prihodnjici.

Uredništvo »U. Ž.«

Književni pregled.

»Pod lipo«, družinski mesečnik št. 7 je izšla in prinaša sledečo vsebino: Mile Klopčič: Sonet, — Rudolf Golouh: Naš jubilar. — Tone Maček: Noč. — Čulkovski: Griša Onučin in njegova žrtev. (Nadaljevanje.) — Historikus: »Ameriški Slovenci«. — Ivan Vuk: Samo, da ne razžalosti mater. (Konec.) — Tone Čufar: Dekletu v spominsko knjigo. — Hermann Wendel: Kristo Botjor. — A. K.: O početkih socialističnega gibanja na Slovenskem. — Dr. Ernst Grünfeld: Duhovne korenine zadruharstva. — Karol Tekavc: Iz mojih zapiskov. — Listek . . . Stane mesečno 3 Din, četrtletno 9 Din, celoletno 36 Din. Naroča se: Ljubljana, Prule št. 15.

Karl Marks, njegovo življenje in učenje, spisal Beer. Izšla je kot II. zvezek Socialno-politične knjižice. Cena 20 Din. Sodrug, to knjigo treba čitati.

Abditus: Predhodniki današnjega socializma in komunizma. Cena 25 Din. Izšla je kot I. zvezek Socialno-politične knjižice.

Leposlovna knjižica, I. zvezek. Kuhar: Povesti. Cena 15 Din. Niz zanimivih povesti iz kmečkega življenja.

Leposlovna knjižica, II. zvezek. Ch. Dickens: Božična pesem v prozi. Cena 12 Din. Prelepa povest mednarodnega angleškega pisatelja.

Leposlovna knjižica, III. zvezek. M. Krlježa: Golgota. Cena 12 Din. Proletarska drama znamenitega hrvaškega pisatelja.

Leposlovna knjižica, IV. zvezek. Jack London: Železna pesta, I. knjiga.

Se nahaja v tisku in izide te dni. To je brezdomno velika zasluga Zadružne založbe, da izda to veleznimivo in dragoceno delo — roman proletarskega pisatelja Jack Londona. Predgovore je napisal pisatelj Bratko Kraft. II. knjiga izide k Novemu letu.

Ivan Vuk: Pravljičice Jaboka. Globoko zamišljene črtice — pravljice so narisane v tej knjigi, katere cena je 10 Din.

Mile Klopčič: Plamteči okovi. Revolucionarne pesmi mladega proletarskega poeta. Cena vezani knjigi 10 Din.

Maksim Gorkij: Deveti januar. Črtica o ruski revoluciji iz leta 1905 v dvema slikama. Cena 5 Din.

Dr. A. Koralnik: Zaprta vrata in Bog in človek. Iz indijske mitologije. Cena 3 Din.

Pahor: Medvladje. Socialni roman iz dobe, ko se je zlomila avstrijska oblast. Cena 30 Din.

Vse te revije in knjige se lahko naroče tudi v upravi »Ujedinjeni Železničar«, Ljubljana, Karl Marksa trg št. 2/II. Organizirani železničarji imajo pri knjigah 15 odstotkov popusta.

Vinska trgatev

se vrši v nedeljo, dne 3. oktobra 1926 popoldne v Logatcu. Priredi jo podružnica »Ujedinjenega Saveza Železničarjev Jugoslavije«. — Vspored je mnogoštevilen in zanimiv.

Veselični odbor.

Službe išče 42letno, čedno, pridno, pošteno dekle. Gre za služkinjo ali gospodinjo. Naslov v upravnistvu lista.